

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	51250 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51250
Назва ОП	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Галузь знань	14 Електрична інженерія
Спеціальність	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сьомка Олександр Олександрович, Єрій Андрій Вікторович, Павленко Володимир Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.03.2026 р. – 20.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21698/samoanalizekлекtryky.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21697/programaelektryky.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітньо-професійна програма «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (спеціальність 141) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті повністю відповідає вимогам законодавства, Стандарту вищої освіти та Національній рамці кваліфікацій. Експертна група констатує, що процедури проектування ОП, організації освітнього процесу, кадрове та матеріально-технічне забезпечення є ефективними та дозволяють досягти заявлених цілей програми. Заклад вищої освіти демонструє дієву систему внутрішнього забезпечення якості, що базується на постійній взаємодії зі стейкхолдерами та оперативному реагуванні на вимоги регіонального ринку праці, зокрема енергетичних потреб агропромислового комплексу. Навчання здійснюється на засадах студентоцентризму з належним нормативним супроводом процедур вільного вибору дисциплін, визнання результатів неформальної освіти та академічної мобільності, що підтверджується реальними практичними кейсами. Матеріально-технічна база, спеціалізоване програмне забезпечення та інфраструктура безпеки адаптовані до викликів сьогодення. За результатами аналізу акредитаційної справи та онлайн-візиту експертна група за критеріями 1–9 встановила рівень відповідності «В». Позитивні практики за освітньою програмою: 1. Чітка орієнтація змісту освітньої програми на потреби регіонального агропромислового комплексу, що підтверджується впровадженням додаткових програмних результатів навчання (зокрема ПРН 21) за безпосередньої ініціативи стейкхолдерів-роботодавців. 2. Інституційна рекомендація щодо обов'язкової наявності у кожному силабусі навчальної дисципліни окремого розділу «Роль навчальної дисципліни у формуванні соціальних навичок (soft skills)», що забезпечує системний та наскрізний підхід до розвитку м'яких навичок у здобувачів вищої освіти. 3. Запровадження інструменту відстроченого контролю (незалежного тестування залишкових знань здобувачів на платформі Moodle) як дієвого механізму моніторингу об'єктивності екзаменаторів та якості викладання. 4. Комплексний підхід до перевірки кваліфікаційних робіт та інших академічних текстів на наявність плагіату. Процедура поєднує використання актуального програмного забезпечення із обов'язковим подальшим експертним аналізом звітів подібності науковими керівниками та членами ради з якості вищої освіти. 5. Багатофункціональність використання фонду захисних споруд: тимчасові укриття інтегровані в освітній процес та облаштовані як аудиторний фонд із доступом до Wi-Fi і комп'ютерною технікою, що дозволяє не переривати навчання під час повітряних тривог. 6. Практика «горизонтального навчання» у системі внутрішнього забезпечення якості, що полягає у системному перенесенні та врахуванні університетом рекомендацій Національного агентства, наданих за результатами акредитацій інших освітніх програм інженерно-технологічного факультету.

Недоліки

1. В описі освітньої програми задекларовано запровадження «елементів дуальної форми здобуття освіти». Фактично заклад реалізує механізм поглибленого практичного навчання на робочому місці зі збереженням інституційної (денної) форми здобуття освіти, оскільки в Єдиній державній електронній базі з питань освіти наразі відсутній технічний функціонал для переведення здобувачів на повноцінну дуальну форму. Зазначена термінологічна розбіжність визначена як недолік, що не є суттєвим. 2. Зафіксовано відсутність практики залучення представників роботодавців до складу екзаменаційних комісій під час проведення атестації здобувачів вищої освіти (захисту кваліфікаційних робіт). 3. Встановлено недостатню формалізацію процедур інформування стейкхолдерів (зокрема здобувачів вищої освіти) щодо обґрунтування причин неврахування або відхилення їхніх пропозицій, які надходили під час проведення процедури громадського обговорення проєктів освітньої програми. 4. Зафіксовано невідповідність окремих оприлюднених документів (інституційних політик, звітів ректора) внутрішній інструкції з діловодства в частині відсутності реквізитів затвердження (підписів, печаток) на електронних копіях, що розміщені у відкритому доступі на офіційному вебсайті через посилання на хмарні сховища (Google Диск).

Рекомендації

1. З метою узгодження термінології до моменту впровадження відповідного функціоналу в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, рекомендується замінити в описі освітньої програми та локальній нормативній базі формулювання «елементи дуальної форми» на юридично коректне «практичне навчання на робочому місці» до затвердження освітньої програми на 2026-2027 навчальний рік. 2. З метою підвищення об'єктивності оцінювання фахових компетентностей випускників, адміністрації закладу рекомендується, починаючи з періоду атестації здобувачів вищої освіти у 2026 році, формалізувати механізм систематичного включення представників профільних підприємств-роботодавців до складу екзаменаційних комісій із захисту кваліфікаційних робіт. 3. Для вдосконалення зворотного зв'язку, до початку наступного циклу громадського обговорення освітньої програми необхідно формалізувати механізм аргументованого інформування стейкхолдерів (зокрема здобувачів вищої освіти) шляхом обов'язкової фіксації та оприлюднення причин відхилення їхніх пропозицій у зведених звітах і таблицях. 4. Для дотримання вимог внутрішньої інструкції з діловодства, до початку 2026-2027 навчального року юридичному відділу та адміністраторам вебсайту рекомендується привести у відповідність усі електронні копії офіційних нормативних документів (політик, звітів), забезпечивши наявність візуалізованих реквізитів затвердження (підписів, печаток) або кваліфікованих електронних підписів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Проаналізувавши оприлюднені на сайті ЗВО ОПП різних редакцій (<https://cutt.ly/EtTmlAnB>, <https://cutt.ly/EtTmltiN>), ЕГ встановила, що ПРН ОП в повній мірі відповідають Стандарту ВО за спеціальністю, загальні та фахові компетентності на ОП також визначають Стандартом ВО. Освітні програми різних редакцій містять додаткові ПРН, що визначаються специфікою спрямування ОП (наприклад, редакція ОПП 2025 р. має РН 20). Розуміти архітектуру та принципи функціонування систем автоматизації в галузі електроенергетики, електротехніки, електромеханіки, здатність розробляти ефективні та надійні системи контролю з використанням передових технологій та методик, спрямованих на оптимізацію виробничих задач агропромислового комплексу. ПРН21. Вміти розробляти, впроваджувати та підтримувати сучасні технології в електроенергетичному, електротехнічному та електромеханічному обладнанні з урахуванням стандартів ефективності для сучасного агропромислового комплексу. У відповідності до оприлюднених на сайті ЗВО рецензій та свідчень отриманих від гаранта ОП в ході онлайн зустрічей, та представників роботодавців (відкрита зустріч) додаткові компетентності ОП спрямовані на покриття регіональних потреб роботодавців у формуванні підготовлених до місцевого ринку праці спеціалістів. ЕГ встановила, що визначені ОП (<https://cutt.ly/StOX9wCi>) компетентності випускника включають інтегральну компетентність, 10 загальних (ЗК 1–ЗК 10) та 11 ФК (ФК 1–ФК 11), що повністю відповідають переліку, визначеному Стандартом. Додатково, ЗВО ввів ФК 12 (здатність розуміти принципи автоматизації для оптимізації задач аграрного сектора) та ФК 13 (застосування сучасних технологій для оптимізації електроспоживання об'єктів АПК). Таке розширення спрямоване на посилення фахової підготовки відповідно до місії університету. Оскільки для спеціальності існує затверджений Стандарт ВО, відповідність вимогам НРК (6 рівень) забезпечується через виконання норм цього Стандарту. ПДАУ забезпечує досягнення цих вимог через 39 ООК, що логічно пов'язані між собою та візуалізовані у формі графа, про що наголошено в ході зустрічі 1 та підтверджено ЕГ в ході аналізу ОП. ЕГ підтверджує факт того, що ОПП позиціонується як моноспеціальна програма в межах галузі знань і спеціальності. Разом з тим, вона має виражений прикладний міждисциплінарний характер через інтеграцію інженерних знань із технологічними процесами агровиробництва. Згідно зі свідченнями, отриманими в ході зустрічі 3, при проєктуванні програми ЗВО дотримано вимог щодо логічної структури та збалансованості обов'язкових і вибіркових компонентів, що забезпечує формування універсальних навичок на межі спеціальностей. Проаналізувавши результати попередньої акредитаційної експертизи ОП, ЕГ встановила, що ЗВО опрацьовує отримані від ЕГ рекомендації, а нова редакція ОП скоригована. Отже, освітня програма повністю забезпечує досягнення РН та формування компетентностей, визначених Стандартом, враховуючи при цьому специфічні потреби галузевих роботодавців.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Освітньо-професійною програмою "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/EtTmSlbY>) не передбачено присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Місія ЗВО, що оприлюднена в поточній редакції «Стратегії розвитку» ПДАУ (<https://cutt.ly/7tT5gS1G>) та редакції на 2021–2025 рр. (<https://cutt.ly/PtT76uVR>), містить складову, що повністю корелює з метою ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (<https://cutt.ly/LtT5PRH8>). Мета освітньо-професійної програми узгоджується з місією ПДАУ, оскільки спрямована на підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, що відповідає визначенням у місії університету інженерно-технологічним напрямом підготовки та орієнтації на забезпечення високої якості освіти відповідно до потреб ринку праці та

стейкхолдерів. Згідно із свідченнями гаранта ОП та результатами аналізу ОПП, особливістю освітньо-професійної програми є введення додаткових ФК12–ФК13 та ПРН20–ПРН21, які спрямовані на формування професійних навичок необхідних для успішної роботи у сфері автоматизації виробничих процесів сільськогосподарського устаткування відображаючи її галузеву спрямованість. Зокрема, вони передбачають формування у здобувачів здатності розуміти архітектуру та принципи функціонування систем автоматизації, а також застосовувати сучасні технології в електроенергетиці для оптимізації електроспоживання та виробничих процесів об'єктів агропромислового комплексу. Введення таких компетентностей і результатів навчання підкреслює прикладний характер ОПП та враховує специфіку підготовки фахівців для аграрного сектору. Разом з тим, зазначені ФК і ПРН корелюють із місією Полтавського державного аграрного університету, яка передбачає розвиток та поширення знань у аграрно-продовольчих і інженерно-технологічних галузях та підготовку конкурентоспроможних фахівців для потреб агропромислового комплексу. ЕГ констатує, що ОП забезпечує втілення ключових цілей «Стратегії розвитку ПДАУ на 2024–2030 рр.» за такими напрямками: практико-орієнтована освіта; сталий розвиток та «зелена» енергетика; цифровізація та інновації; студентоцентризм. Практико-орієнтована освіта реалізується через систему наскрізної практичної підготовки (ОК 35–38) обсягом 30 кредитів ЄКТС (<https://cutt.ly/ftOC2WrX>) та залучення професіоналів-практиків до викладання, що підтверджено свідченнями, отриманими в ході зустрічей 6 та 10. Сталій розвиток та «зелена» енергетика передбачають підготовку фахівців до впровадження відновлюваних джерел енергії, інтегровану у зміст ОК 27 «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження» (<https://cutt.ly/mtOC4dQO>). Цифровізація та інновації забезпечуються за рахунок використання сучасного програмного забезпечення (AutoCAD, Qucs-S тощо) та вивчення ОК 34 «Моделювання енергетичних систем», що відповідає курсу ЗВО на інноваційний розвиток. Студентоцентризм забезпечується можливістю побудови індивідуальної освітньої траєкторії через ВОК обсягом 60 кредитів ЄКТС (25% ОП).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Провівши ряд зустрічей та здійснивши аналіз оприлюдненої на сайті інформацію ЕГ підтвердила наявність в ЗВО системного підходу до залучення стейкхолдерів при проектуванні та перегляді ОП. Згідно із внутрішніми положеннями Університет класифікує стейкхолдерів на зовнішніх (держава, регіональна влада, роботодавці, випускники) та внутрішніх (здобувачі, НПП, адміністрація) (<https://cutt.ly/ptOXA6Fu>). Виявлення потреб здійснюється через: анкетування здобувачів та роботодавців через АСУ ПДАУ та Google-форми, що підтверджено в ході зустрічі 8 і відповідає нормативам «Порядку проведення опитувань» (<https://cutt.ly/LtOnzXwI>); діяльність Ради роботодавців факультету та залучення фахівців до робочих груп ОП; оприлюднення проектів ОП на сайті для громадського обговорення (вкладка «Освіта – Проекти ОП»), що підтверджено в ході зустрічі 8. ЕГ встановила, що на етапах проектування та оновлення ОП (2022–2025 рр.) було отримано та імплементовано низку рекомендацій. В ході зустрічі 10, ЕГ було встановлено, що роботодавці надавали рекомендації стосовно покращення ОПП С. Губерніцький (ТОВ «КМІТГРУП») ініціював введення ПРН 21 та відповідної фахової компетентності щодо впровадження технологій в обладнання для АПК. Ю. Клешня (ПП «ПЛІМЗ») запропонував змінити назву ОК 26 на «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження» для кращої відповідності змісту. В ході зустрічей ЕГ встановила, що здобувачі запропонували посилити практико-орієнтованість через відвідування підприємств та пропозицію щодо залучення фахівців-практиків до викладання окремих тем, що було реалізовано за участю представників ВГФ «СПМК-516 ЛТД» в ОК «Основи електропостачання». Проте ЕГ встановила, що не всі рекомендації враховуються при перегляді ОП, що свідчить про наявну практику аналізу рекомендацій на факт доцільності їх впровадження в ОП. Рекомендацію здобувачів щодо зменшення годин самостійної роботи за рахунок аудиторних занять було відхилено, оскільки розподіл годин регламентований Стандартом та навчальним планом. Пропозицію щодо розширення матриць компетентностей для дисципліни «Історія та культура України» (2023 р.) відхилено через невідповідність ЗК10 суті ПРН 14. Дані рекомендації підтверджуються свідченнями випускників в ході зустрічі 10. Згідно з «Методичними рекомендаціями з розроблення ОПП» (<https://cutt.ly/QtOnYAMs>), результати обговорення фіксуються в «Узагальненні пропозицій і зауважень стейкхолдерів», яке оприлюднюється на сайті Університету після завершення обговорення. У відповідності до свідчень отриманих в ході зустрічі 4 та 10, здобувачі отримують інформацію через членство в робочих групах та під час зустрічей із групою забезпечення ОП. Згідно із свідченнями отриманими в ході зустрічі 6, роботодавці інформуються через надання їм оновлених редакцій ОП. Наприклад представник ПП «ПЛІМЗ» поінформував ЕГ про те, що вони ознайомлені про врахування їх пропозицій, щодо посилення навчання здобувачів в плані відновлювальної енергетики, що підтверджує факт інформування стейкхолдерів.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП проектувалася з урахуванням регіонального аспекту – підготовки фахівців у галузі електричної інженерії саме сільськогосподарського призначення. Згідно з локальними актами ПДАУ, розробленню або оновленню ОП передують моніторинг потреб ринку праці, аналіз досягнень у певній галузі знань та порівняння з аналогічними українськими і закордонними ОП. У відповідності до свідчень авторів ВСО та роботодавців (зустрічі 1 та 6), оновлення змісту та переліку ОК здійснюється на основі сучасного стану розвитку науки і технологій та потреби галузі. Згідно з поясненнями гаранта ОП, що були отримані в ході зустрічі 1, моніторинг тенденцій науки та галузі проводиться робочою групою щорічно. Джерелами інформації слугують: дані Полтавського обласного центру зайнятості щодо дефіциту інженерних кадрів (понад 220 вакансій у 2024 р. та 49 у 2025 р.); Стратегія розвитку Полтавської області

до 2027 року; результати участі НПП у міжнародних конференціях та аналіз публікацій у Scopus/WoS. Мета ОП та ПРН відображають процеси цифровізації, розвитку інтелектуальних мереж (Smart Grid) та енергоефективності. Це підтверджується змістом ПРН 1, 4, 6, 9, 13, 17, 19. Галузевий контекст АПК інтегрований через унікальні програмні результати: ПРН 20 (автоматизація в АПК) та ПРН 21 (розроблення сучасних технологій для агросектору) (<https://cutt.ly/itOXtYuA>). Проаналізувавши свідчення гаранта ОП (організаційна зустріч) та свідченнями роботодавця (відкрита зустріч), ЕГ встановила, що Полтавщина як потужний аграрний регіон зумовила прикладну орієнтацію ОП на оптимізацію технологічних процесів підприємств АПК. За свідченнями стейкхолдерів (зустріч 6) (С. Губерніцький, Ю. Клешня), ОП враховує запити локальних виробників щодо експлуатації електрообладнання в умовах дефіциту потужностей та необхідності впровадження ВДЕ. В ході зустрічі 1, ЕГ встановила, що при проектуванні ОП враховано досвід таких ЗВО: НУ «Чернігівська політехніка» (міждисциплінарні зв'язки), НУ «Львівська політехніка» (структура компонентів), СумДУ (цифрові технології), НТУ «ХПІ» (фундаментальна підготовка), НТУ «Дніпровська політехніка» (сталий розвиток). Каунаський ТУ (Литва) та ТУ Мюнхена (Німеччина) – запозичено підходи до викладання курсів «Electrical Networks» та «High Voltage Engineering»; Університет Шеффільда (Велика Британія) – інтеграція фундаментальних знань з практичним проектуванням; ТУ Данії (DTU) – акцент на інноваційності. Перевагою ОП у порівнянні з аналогами є її вузька спеціалізація на потребах енергетики сільськогосподарського призначення, що дозволяє випускникам бути максимально адаптованими до регіонального ринку праці. В ході зустрічі з ЕГ виявлено, що такий підхід дозволив уникнути перевантаження програми абстрактними теоретичними моделями на користь розв'язання практичних кейсів підприємств-партнерів (наприклад, ПП «Лубнимаш»). На думку ЕГ результат аналізу інтерв'ювання та ОП свідчить про те, що під час проектування та перегляду ОП у ПДАУ було здійснено комплексний аналіз контексту її реалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Відповідність освітнього процесу критерію 1 забезпечено в повній мірі. Відповідність підкритерію 1.1 забезпечено за рахунок повної узгодженості освітньої програми зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю, відповідності програмних результатів навчання та компетентностей вимогам НРК, а також доповнення їх урахуванням галузевої та регіональної специфіки. Логічна структура ОП, збалансованість її компонентів і врахування рекомендацій стейкхолдерів забезпечують досягнення визначених результатів навчання та формування інтегральної, загальних і фахових компетентностей. Відповідність підкритерію 1.2 не потребує встановлення оскільки присвоєння професійної кваліфікації за ОПП не передбачається. Відповідність підкритерію 1.3 забезпечено за рахунок узгодженості мети освітньої програми з місією та стратегією розвитку ЗВО, а також її спрямованістю на підготовку конкурентоспроможних фахівців із урахуванням галузевої специфіки агропромислового комплексу. Інтеграція стратегічних пріоритетів університету (практико-орієнтованість, сталий розвиток, цифровізація, студентоцентризм) у зміст ОП, а також відображення їх у додаткових компетентностях і програмних результатах навчання забезпечують цілісність та відповідність програми інституційним цілям розвитку. Відповідність підкритерію 1.4 забезпечено в повній мірі завдяки впровадженню системного підходу до залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів на всіх етапах проектування та перегляду ОП, використанню різних інструментів збору зворотного зв'язку, а також практиці імплементації їхніх пропозицій у зміст освітньої програми. Водночас наявність вибіркового врахування рекомендацій із попереднім аналізом їх доцільності свідчить про зрілий механізм прийняття рішень, що забезпечує відповідність ОП нормативним вимогам і стратегічним цілям її розвитку. Відповідність підкритерію 1.5 забезпечено за рахунок урахування під час проектування та оновлення освітньої програми сучасних досягнень науки, тенденцій розвитку галузі, регіональних потреб ринку праці та кращих практик вітчизняних і закордонних ЗВО. Системний моніторинг зовнішнього середовища, залучення роботодавців і аналіз стратегічних документів забезпечують актуальність змісту ОП, її прикладну спрямованість та відповідність запитам агропромислового комплексу. На думку ЕГ, рівень відповідності критерію - В.

Недоліки

Експертною групою в рамках даного критерію недоліків не виявлено.

Рекомендації

Доцільно удосконалити механізм документування та зворотного зв'язку щодо врахування пропозицій стейкхолдерів, зокрема шляхом більш детального обґрунтування прийнятих і відхилених рекомендацій та їх систематизації у відкритому доступі. Це сприятиме підвищенню прозорості процедур перегляду ОП, посиленню довіри з боку стейкхолдерів та забезпеченню більш чіткого відстеження впливу їхніх пропозицій на зміст освітньої програми. Рекомендацію впровадити в дію до моменту наступного перегляду ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. Цей показник повністю відповідає вимогам чинного законодавства та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 141, який встановлює обсяг 240 кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра на базі повної загальної середньої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених відповідним Стандартом вищої освіти, становить 180 кредитів ЄКТС. Згідно з вимогами Стандарту, мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення зазначених компетентностей. В оцінюваній освітній програмі цей показник становить 75% (180 кредитів із 240), що підтверджує дотримання та перевиконання нормативної вимоги. Решта обсягу у розмірі 60 кредитів ЄКТС відведена на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що становить рівно 25% від загального обсягу ОП і повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Аналіз зведених даних навчального плану підтверджує, що сумарна кількість кредитів ЄКТС у ньому становить 240 кредитів, що абсолютно точно збігається із загальним обсягом кредитів ЄКТС, задекларованим в освітній програмі. Освітня програма передбачає ґрунтовну практичну підготовку здобувачів, яка є обов'язковою складовою нормативного змісту і включає навчальну практику «Вступ до фаху» (ОК 35), навчально-технологічну практику (ОК 36), виробничу практику (ОК 37) та переддипломну практику (ОК 38). Сукупний обсяг і логічна послідовність проходження практичної підготовки, відображені у навчальному плані та структурно-логічній схемі, дозволяють повною мірою забезпечити досягнення визначених Стандартом програмних результатів навчання і відповідають нормативним вимогам. Таким чином, обсяг освітньої програми, її окремих обов'язкових та вибіркових компонентів, а також розподіл кредитів у навчальному плані повністю відповідають вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Аналіз освітньої програми (ОП) підтверджує, що обов'язкові освітні компоненти (ОК) утворюють чітку, взаємопов'язану систему, яка повною мірою гарантує досягнення заявленої мети та всіх 21 програмних результатів навчання (ПРН). Здатність комплексу ОК формувати передбачені компетентності обґрунтовується змістовим наповненням робочих програм і матрицями відповідності. Логічна послідовність опанування ОК дидактично обґрунтована та візуалізована у вигляді структурно-логічного графа, що унеможливорює структурні розриви. Програмою забезпечено поступальний перехід від фундаментальних дисциплін загальної підготовки (ОК «Вища математика», «Фізика») до складних фахових компонентів (ОК «Електричні машини», «Техніка високих напруг») із подальшою інтеграцією знань під час наскрізної практичної підготовки та виконання кваліфікаційної роботи. Належна структурованість ОП та її здатність сприяти якісному засвоєнню матеріалу від фундаментальних знань до практичних навичок підтверджена рецензіями зовнішніх стейкхолдерів-роботодавців. Зміст ОП забезпечує ґрунтовне формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, а також готовність здобувачів вищої освіти самостійно аналізувати закономірності суспільних процесів. Здатність усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства і верховенства права (ЗК 9), зберігати морально-культурні досягнення (ЗК 10) та розуміти принципи європейської демократії при прийнятті рішень (ПРН 14) реалізується через цикл обов'язкових гуманітарних ОК: «Історія та культура України», «Філософія», «Правознавство», «Університетська освіта». Детальний аналіз робочих програм доводить неформальний підхід закладу до формування громадянських навичок. Зокрема, зміст ОК «Філософія» безпосередньо передбачає формування вміння критично оцінювати соціально-політичні та правові наслідки інженерних рішень в енергетиці з урахуванням цілей сталого розвитку, інтересів громади та прав особистості. Вивчення ОК «Правознавство» орієнтоване на формування переконань щодо необхідності активної громадянської позиції для підтримки поваги до прав громадян та прийняття професійних рішень із дотриманням принципів соціальної відповідальності. Зміст ОК «Університетська освіта» передбачає вивчення глобальних викликів, таких як бідність, нерівність та конфлікти, що сприяє формуванню суспільної відповідальності фахівця. Таким чином, ОП цілеспрямовано інтегрує суспільно-аналітичний контекст у фахову підготовку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз акредитаційної справи, зокрема робочих програм навчальних дисциплін, підтверджує, що зміст освітньо-професійної програми (ОП) повністю відповідає предметній області спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», визначеній відповідним Стандартом вищої освіти. 1. Відповідність об'єктам вивчення та діяльності Згідно з описом предметної області, об'єктами вивчення є підприємства електроенергетичного комплексу, процеси виробництва, передачі та розподілення електричної енергії, а також електротехнічне та електромеханічне устаткування аграрної сфери. Відповідність цим об'єктам підтверджується тим, що їх вивчення безпосередньо становить основу обов'язкових освітніх компонентів фахової підготовки. Як свідчать силабуси, ці об'єкти досліджуються в межах ОК «Електричні станції і підстанції» (ОК 22), «Електричні мережі» (ОК 33), «Електричні машини» (ОК 18) та «Електричні апарати» (ОК 19). 2. Відповідність теоретичному змісту предметної області Теоретичний зміст предметної області охоплює базові поняття теорії електричних та електромагнітних кіл, моделювання, оптимізацію та аналіз режимів роботи енергетичних об'єктів. Цей теоретичний базис забезпечується шляхом опанування здобувачами комплексу фундаментальних дисциплін. Згідно з робочими програмами, засвоєння відповідних понять і концепцій здійснюється під час вивчення ОК «Теоретичні основи електротехніки» (ОК 17), «Техніка високих напруг» (ОК 30) та «Основи електропостачання» (ОК 26). 3. Відповідність методам і технологіям Для практичного використання у професійній діяльності здобувачі повинні оволодіти аналітичними методами розрахунку електричних кіл, систем електропостачання та систем керування. Відповідність змісту ОП цим галузевим методам і технологіям підтверджується наявністю дисциплін прикладного та проектувального характеру. Оволодіння ними відбувається під час вивчення ОК «Інженерна та комп'ютерна графіка» (ОК 11), «Моделювання енергетичних систем» (ОК 34) та «Засоби автоматизації керування та релейного захисту» (ОК 29). 4. Відповідність інструментам та обладнанню Зміст ОП забезпечує підготовку здобувачів до використання специфічних інструментів, зокрема контрольно-вимірювальних засобів, електронних приладів, мікроконтролерів та комп'ютерної техніки. Відповідно до відомостей про самооцінювання та робочих програм, під час виконання лабораторних і практичних завдань здобувачі використовують апаратно-програмні мікроконтролерні комплекси Arduino, цифрові осцилографи OWON, мультиметри, а також спеціалізоване галузеве програмне забезпечення: САПР AutoCAD, Electronics Workbench, Qucs-S Simulator та Electude LMS. Експертна група констатує, що зміст освітніх компонентів, їхнє теоретичне наповнення та заявлений матеріально-технічний інструментарій комплексно і повно відображають об'єкти, теорію, методи та інструменти, передбачені предметною областю спеціальності 141. Вимогу виконано, недоліків за підкритерієм не виявлено.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз матеріалів акредитаційної справи та свідчень фокус-груп підтверджує наявність дієвого механізму формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) здобувачів вищої освіти. Процедура регламентована низкою локальних актів: «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» [<https://surl.li/ziviwi>], «Положення про забезпечення права на вибір здобувачами...<https://cutt.ly/HtDbDYmG>», «Положення про індивідуальний навчальний план...(<https://cutt.ly/ktDbGIKa>)» та «Положення про академічну мобільність...(<https://cutt.ly/UtdbHTAL>)». Механізм формування ІОТ виходить за межі вибору дисциплін і включає можливість обрання баз практичної підготовки, тематики кваліфікаційних робіт, участь у програмах академічної мобільності та визнання результатів неформальної освіти. Вибіркова складова становить нормативні 25% (60 кредитів ЄКТС), які структурно розподілені на три рівні: міжфакультетські (12 кредитів), факультетські (16 кредитів) та фахові вибіркові (32 кредити). Перелік пропонованих дисциплін визначається робочими групами (із залученням гарантів, викладачів та студентів) і переглядається щорічно з урахуванням запитів здобувачів, пропозицій роботодавців, тенденцій галузі та кадрового забезпечення. Інформування здобувачів здійснюється завчасно (у семестрі, що передує вивченню) шляхом розміщення силабусів та інструкцій в автоматизованій системі управління (АСУ ПДАУ) і на сайті закладу вищої освіти (ЗВО). Додатково проводяться зустрічі з кураторами та адміністрацією. Переконливим аргументом наявності реального, а не імітаційного вибору є функціонування електронного «Кабінету студента» в АСУ ПДАУ, де здобувачі самостійно формують рейтинг бажаних дисциплін, розставляючи до чотирьох пріоритетів. Під час інтерв'ю здобувачі підтвердили прозорість цієї системи, наявність доступу до силабусів перед здійсненням вибору та відсутність адміністративного тиску. За статистичними даними ЗВО, близько 90% здобувачів зараховуються на вибіркові дисципліни за своїм першим пріоритетом. Основним викликом у забезпеченні права на вибір є формування повнокомплектних груп (норматив 20-25 осіб) в умовах малого контингенту студентів на ОП. Для подолання цієї проблеми заклад застосує гнучкий інституційний підхід: групи доукомплектовуються за нижчими пріоритетами здобувачів, а для фахових вибірових дисциплін нормативно закріплено дозвіл на створення малокомплектних груп (наприклад, із 3 осіб) із повним збереженням педагогічного навантаження викладачів без застосування понижувальних коефіцієнтів. Проблеми з пропуском термінів вибору через об'єктивні обставини (відсутність інтернет-зв'язку тощо) долаються індивідуально — шляхом переведення студента до груп із вільними місцями за його письмовою заявою. Наведені аргументи доводять, що право здобувачів на вільний вибір освітніх компонентів і формування ІОТ реалізується повною мірою. Ознак псевдовибірковості не виявлено. Вимогу виконано.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-професійна програма та навчальний план передбачають наскрізну практичну підготовку загальним обсягом 30 кредитів ЄКТС (900 годин). Згідно з навчальним планом дотримано логічної послідовності проходження

різних видів практик: навчальна практика «Вступ до фаху» (2-й семестр), навчально-технологічна практика (4-й семестр), виробнича практика (6-й семестр) та переддипломна практика (8-й семестр). Відповідно до наскрізної програми практики практична підготовка забезпечує формування загальних (ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10) та фахових компетентностей (зокрема ФК8 щодо дотримання норм техніки безпеки й охорони праці). Різні види практик сприяють досягненню визначених програмних результатів навчання, серед яких вміння самостійно опанувати нове обладнання і прикладне програмне забезпечення (ПРН18), здійснювати аналіз процесів в електрообладнанні (ПРН7), а також розуміти архітектуру систем автоматизації та оптимізації виробничих задач агропромислового комплексу (ПРН20). Співпраця з роботодавцями у формуванні цілей і завдань практичної підготовки відбувається через їхнє залучення до розробки та оновлення наскрізної програми практики. Зміст практичної підготовки відображає актуальні тенденції розвитку галузі: під час практик здобувачі ознайомлюються з сучасним електромеханічним устаткуванням, пусконаладжувальними роботами, енергоощадними технологіями та альтернативними джерелами енергії. Представники баз практик (наприклад, ВГФ «СПМК-516 ЛТД») проводять співбесіди зі здобувачами за результатами практики та надають зворотний зв'язок Університету щодо сильних і слабких сторін їхньої підготовки. Баз практик відповідають специфіці освітньої програми. Вимогами до них є наявність відповідних структурних підрозділів або фахівців (у сфері проєктування, виготовлення, монтажу, експлуатації та ремонту електротехнічного обладнання), забезпечення кваліфікованого керівництва практикою та дотримання норм охорони праці і безпеки. Практична підготовка здійснюється на базі профільних підприємств регіону, серед яких АТ «Полтаваобленерго», ПП «Полтавський ливарно-механічний завод», ПП «Лубнимаш», ВГФ «СПМК-516 ЛТД» тощо. Результати внутрішнього анкетування здобувачів свідчать про достатній рівень задоволеності організацією та змістом практичної підготовки. Опитування випускників і здобувачів під час зустрічей підтвердило, що вони задоволені якістю практик, отримували належну підтримку та консультації від керівників на підприємствах, мали можливість самостійно обирати бази практик і звітували за результатами роботи шляхом захисту звітів. Роботодавці зі свого боку зазначають високу відповідальність та достатній рівень базових теоретичних знань студентів-практикантів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітньо-професійна програма передбачає цілеспрямоване формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що корелює із загальною метою програми та програмними результатами навчання. Акцент на визначених соціальних навичках обґрунтовується необхідністю підготовки сучасних інженерів, які для успішної професійної діяльності повинні не лише володіти технічними знаннями, але й вміти працювати в команді, ефективно комунікувати, критично мислити, управляти часом та приймати соціально відповідальні рішення. (методичні рекомендації ОП) В університеті на інституційному рівні закріплено вимогу щодо інтеграції соціальних навичок у навчальні курси: згідно з методичними рекомендаціями, кожен модуль обов'язково містить окремий розділ «Роль навчальної дисципліни у формуванні соціальних навичок (soft skills)». методичні рекомендації містять зміст освітньої програми сприяє набуттю м'яких навичок через поєднання дисциплін загального (гуманітарного) циклу, фахових компонентів та практичної підготовки. Навички ефективної комунікації (усного та письмового спілкування, мистецтва презентації), адаптивності та критичного мислення цілеспрямовано формуються під час вивчення дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова» та «Філософія». Розуміння інженерної етики, норм соціальної поведінки, а також емоційний інтелект закладаються на адаптивному курсі «Університетська освіта». Навичка роботи в команді, дотримання дедлайнів (тайм-менеджмент) та стресостійкість розвиваються під час виконання групових проєктів і лабораторних робіт із фахових дисциплін, а також безпосередньо під час проходження виробничих практик на підприємствах. Набуттю соціальних навичок сприяє широке застосування інтерактивних форм та методів навчання. Зокрема, під час аудиторних занять викладачі використовують проблемні обговорення, дискусії, метод «мозкового штурму», кейс-методи та командні вправи, що передбачають розподіл обов'язків. Наприклад, на заняттях з дисципліни «Університетська освіта» застосовуються ігрові методи та елементи проєктної роботи: студенти в групах моделюють власну освітню програму, а також аналізують реальні кейси техногенних катастроф крізь призму порушення норм інженерної етики (зустріч з НПП) . Розвиток навичок самоорганізації та комунікації також стимулюється через підготовку студентами коротких доповідей з чітким регламентом часу та подальшим обговоренням. Додаткове формування soft skills, зокрема лідерських якостей, підтримується через залучення здобувачів вищої освіти до позанавчальної діяльності, організації різноманітних заходів та роботи у студентському самоврядуванні інженерно-технологічного факультету. Таким чином, освітня програма надає здобувачам повноцінну можливість для набуття соціальних навичок через їх наскрізну інтеграцію у зміст дисциплін та застосування відповідних студентоцентризованих методик викладання.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС (7200 годин). Загальний обсяг навчального навантаження за навчальним планом розподілений таким чином: аудиторні заняття складають 2024 години (34,1 %), а самостійна робота – 3916 годин (65,9 %). Відповідно до інституційних актів, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ», кількість аудиторних годин планується з урахуванням досягнутої здобувачами здатності навчатися автономно і становить для денної форми від 33 % до 66 % загального обсягу часу дисципліни. Час, відведений на самостійну роботу, має становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального часу на опанування освітнього компонента. Співвідношення між обсягами аудиторної та самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки, змісту, місця і дидактичної мети компонента в реалізації освітньої програми. Для визначення реального

фактичного обсягу навантаження та недопущення перевантаження здобувачів вищої освіти, Університет застосовує механізм регулярного моніторингу. Збір інформації здійснюється шляхом систематичного електронного анкетування здобувачів у системі АСУ ПДАУ (за тиждень до початку сесії), а також шляхом обговорень під час зустрічей із кураторами академічних груп. Отримані дані аналізуються на засіданнях випускової кафедри. Результати опитувань засвідчують загальну задоволеність здобувачів обсягом часу, відведеного на самостійну роботу. Разом з тим, під час перегляду освітньої програми була зафіксована пропозиція від здобувача вищої освіти щодо зменшення кількості годин самостійної роботи за рахунок збільшення занять в аудиторіях. Дану пропозицію робоча група відхилила, обґрунтувавши це тим, що такий крок суперечить нормативним вимогам затвердженого навчального плану, який жорстко регламентує час на самостійну роботу (організаційна зустріч з гарантом, зустріч зі здобувачами) Щодо викликів під час дослідження навантаження, адміністрація відзначає проблему недостатньої активності студентів у добровільному проходженні анонімних опитувань. Для усунення цієї проблеми в Університеті застосовується посилена роз'яснювальна робота кураторів, які систематично нагадують групам про необхідність участі в опитуваннях (зустріч з авторами відомостей про самооцінювання). Під час зустрічей здобувачі вищої освіти підтвердили, що на першій парі їх детально знайомлять із системою нарахування балів та навантаженням, а також зазначили, що вони мають можливість впливати на освітній процес і залишати пропозиції через анкетування в системі АСУ ПДАУ.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура та освітні компоненти освітньо-професійної програми (ОП) забезпечують її практикоорієнтованість. У структурі аудиторного навантаження переважають практичні та лабораторні заняття, частка яких становить 56,5 %. Усі фахові обов'язкові компоненти мають прикладне спрямування, що охоплює роботу з електричними мережами, системами автоматизації та управління, а також використання відновлюваних джерел енергії. Для посилення практикоорієнтованості Університет здійснює спільну з роботодавцями підготовку здобувачів безпосередньо на робочих місцях, що регламентується «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ПДАУ». Оскільки наразі в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) відсутня технічна можливість переведення здобувачів на повноцінну дуальну форму, заклад застосовує механізм практичного навчання на робочому місці зі збереженням інституційної (денної) форми здобуття освіти. (зустріч з адмінперсоналом, керівником ЗВО) Реалізація такого практикоорієнтованого навчання здійснюється на підставі укладення тристороннього договору між університетом, підприємством та здобувачем вищої освіти. Здобувач працевлаштовується на підприємстві на умовах трудового договору. Для організації процесу розробляються графік та програма практичного навчання на робочому місці, у яких чітко визначається відповідність між виробничими завданнями та компетентностями і програмними результатами навчання за ОП. Процес супроводжується куратором від університету та закріпленим кваліфікованим наставником від підприємства. Зазначений механізм успішно апробовано в першому семестрі 2024–2025 навчального року на прикладі здобувача І. Леміша, який поєднував теоретичне навчання з роботою на підприємстві. Оцінювання результатів навчання, здобутих на виробництві, здійснюється поетапно. Здобувач веде щоденник практичного навчання, а наставник від підприємства здійснює оцінку рівня набуття компетентностей на робочому місці. На підставі цих документів та за результатами проведеної співбесіди науково-педагогічний працівник Університету ухвалює рішення про визнання результатів навчання за відповідним освітнім компонентом. У разі перезарахування викладач використовує шкалу та критерії оцінювання, визначені робочою програмою або силабусом, і відображає їх як оцінку поточного контролю в журналі обліку навчальної роботи.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітньо-професійна програма спрямована на формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей, що безпосередньо забезпечують досягнення Глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР) до 2030 року, зокрема, ЦСР 4, 7, 8, 9 та 12. Цілі сталого розвитку інтегровані у діяльність Університету та наскрізно реалізуються через зміст освітніх компонентів, комплексну практичну підготовку і виконання кваліфікаційної роботи. Для забезпечення якісної та всеохопної освіти й навчання впродовж життя (ЦСР 4) здобувачі опановують дисципліни загальної підготовки, такі як «Вища математика», «Фізика», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Українська мова за професійним спрямуванням» та «Університетська освіта». Зокрема, зміст дисципліни «Університетська освіта» безпосередньо передбачає вивчення теми глобальних викликів (зміни клімату, бідність, конфлікти) та ролі закладів вищої освіти у формуванні суспільства, що відповідає принципам сталого розвитку. Крім того, формування у здобувачів усвідомлення необхідності сталого розвитку громадянського суспільства (ЗК 9) закладено у вивченні соціально-гуманітарних дисциплін, таких як «Філософія» та «Правознавство». Набуття компетентностей, направлених на забезпечення доступу до недорогих, надійних і сучасних джерел енергії (ЦСР 7), а також забезпечення переходу до раціональних моделей споживання та виробництва (ЦСР 12), реалізується через вивчення таких фахових освітніх компонентів, як «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження», «Основи електропостачання», «Електричні мережі» та «Електричні машини». У межах програми здобувачі досягають обов'язкового результату навчання щодо розуміння значення традиційної та відновлюваної енергетики для економічного розвитку країни. Досягненню цілі щодо сприяння поступальному та сталому економічному зростанню і гідній праці (ЦСР 8) сприяє вивчення освітнього компонента «Основи

менеджменту та маркетингу в енергетиці», в межах якого формуються компетентності з енергоменеджменту та здійснюється економічне обґрунтування управлінських рішень. Цілі щодо створення стійкої інфраструктури та сприяння інноваціям (ЦСР 9) інтегровані у фахові дисципліни, які передбачають планування і впровадження інноваційних електроенергетичних систем: «Моделювання енергетичних систем», «Електричні станції і підстанції», «Основи автоматики» та «Електроніка і мікроконтролерна техніка». Практична підготовка (навчальні, технологічні та виробничі практики) спрямована на закріплення здатності здобувачів застосовувати енергоефективні та безпечні рішення у реальній професійній діяльності. Своєю чергою, підготовка курсових проєктів і виконання кваліфікаційної роботи орієнтовані на вирішення завдань із модернізації електроенергетичних систем, підвищення їхньої надійності та раціонального використання ресурсів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз матеріалів акредитаційної справи та результати інтерв'ювання фокус-груп підтверджують, що структура та зміст освітньої програми є збалансованими та відповідають вимогам законодавства і Стандарту вищої освіти за спеціальністю 141. Загальний обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС, з яких нормативні 25% (60 кредитів) відведено на формування індивідуальної освітньої траєкторії через дисципліни вільного вибору. Експертна група констатує функціонування дієвого механізму вибору через електронну систему АСУ ПДАУ, що гарантує здобувачам реальне право на формування власної траєкторії, у тому числі за рахунок малокомплектних груп. Освітні компоненти утворюють логічну взаємопов'язану систему, послідовність якої дидактично обґрунтована та візуалізована у формі структурно-логічного графа. Такий підхід унеможливує структурні розриви та забезпечує здобувачів необхідними пререквізитами перед переходом до фахових дисциплін і практик. Зміст освітніх компонентів повністю відповідає предметній області спеціальності, охоплюючи процеси виробництва, розподілення електроенергії, електромеханічне устаткування та засоби автоматизації. Програма відзначається належним рівнем практикоорієнтованості: наскрізна практична підготовка становить 30 кредитів ЄКТС і складається з чотирьох послідовних практик. Теоретичне навчання інтегроване з практичним через виконання завдань безпосередньо на базах профільних підприємств регіону. Зміст програми забезпечує комплексне формування не лише фахових, а й загальнокультурних та громадянських компетентностей. Крім того, в освітні компоненти (зокрема, «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження») системно інтегровано тематику, спрямовану на розуміння принципів сталого розвитку, енергоефективності та досягнення Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Структура та зміст освітньої програми є дидактично обґрунтованими, відповідають предметній області спеціальності та становлять логічну взаємопов'язану систему. Наявні освітні компоненти повною мірою забезпечують можливість досягнення здобувачами вищої освіти заявленої мети і всіх програмних результатів навчання. Механізми забезпечення вільного вибору дисциплін та організації практичної підготовки є дієвими. Рівень відповідності Критерію 2 - В. Позитивні практики за критерієм: 1. Інституційна вимога щодо обов'язкової наявності у кожному силабусі навчальної дисципліни окремого розділу «Роль навчальної дисципліни у формуванні соціальних навичок (soft skills)». Це забезпечує системний та наскрізний підхід до розвитку м'яких навичок (робота в команді, тайм-менеджмент, комунікація) у здобувачів вищої освіти на рівні кожної дисципліни. 2. Високий рівень практикоорієнтованості освітньої програми, що підкріплюється впровадженням нормативно врегульованих механізмів глибокого практичного навчання (з елементами дуальної форми) безпосередньо на робочих місцях профільних підприємств-партнерів агропромислового та енергетичного комплексів.

Недоліки

В описі освітньої програми та під час спілкування з фокус-групами декларується запровадження «елементів дуальної форми здобуття освіти», що регламентується відповідним внутрішнім положенням Університету. Водночас, під час зустрічі з менеджментом закладу було з'ясовано, що повноцінне переведення здобувачів вищої освіти на дуальну форму наразі не здійснюється у зв'язку з відсутністю відповідного технічного функціоналу в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО). Фактично заклад реалізує механізм поглибленого практичного навчання на робочому місці (на умовах тристороннього договору) зі збереженням інституційної (денної) форми здобуття освіти. Ця термінологічна розбіжність між задекларованими «елементами дуальної освіти» та фактичним юридичним статусом практичного навчання не впливає на якість формування компетентностей, не ускладнює надання освітніх послуг і не обмежує права здобувачів. З огляду на це, а також враховуючи об'єктивні зовнішні перешкоди (обмеження ЄДЕБО), експертна група визнає цей недолік щодо термінологічної неточності таким, що не є суттєвим.

Рекомендації

1. З метою забезпечення об'єктивного вимірювання рівня сформованості соціальних навичок (soft skills), деталізувати критерії їх оцінювання у робочих програмах та силабусах фахових дисциплін до початку 2026-2027 навчального року. Рекомендується чітко визначити індикатори оцінювання для таких навичок, як здатність працювати в команді та управління часом, безпосередньо під час виконання здобувачами групових розрахункових чи лабораторних робіт. 2. Зважаючи на те, що навчальним планом передбачено 65,9 % часу на самостійну роботу

здобувачів вищої освіти, запровадити до кінця 2026 року регулярний цільовий моніторинг (опитування) щодо фактично витраченого часу на виконання завдань для самостійного опрацювання. За результатами моніторингу, у разі виявлення перевантаження, застосовувати механізм гнучкого коригування обсягів завдань у силабусах відповідних освітніх компонентів. 3. Для подальшого посилення практичної орієнтованості освітньої програми залучити представників ключових баз практик (наприклад, АТ «Полтаваобленерго», ПП «Полтавський ливарно-механічний завод», ВГФ «СПМК-516 ЛТД») до безпосереднього оцінювання програмних результатів навчання, починаючи з наступного періоду атестації випускників. Це може бути реалізовано шляхом розширення їхньої участі у складі екзаменаційних комісій під час захисту кваліфікаційних робіт, що дозволить оперативно адаптувати оцінювання до реальних вимог ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Проаналізувавши сайт ЗВО, ЕГ встановила, що на сайті приймальної комісії оприлюднено ряд нормативних документів, які регламентують роботу приймальної комісії та нормують процедури вступу на ОПП (<https://cutt.ly/XtYfm47H>). Процедура вступу на освітню програму здійснюється відповідно до «Правил прийому ПДАУ» (<https://cutt.ly/rtYfJcQN>), розроблених на основі чинного «Порядку прийому до закладів вищої освіти». Вступ на перший (бакалаврський) рівень освіти здійснюється за результатами національного мультипредметного тесту (НМТ) 2022–2025 років, при цьому співбесіди передбачені лише для вступників, які мають спеціальні умови вступу. Конкурсний відбір проводиться з урахуванням визначених вагових коефіцієнтів предметів НМТ, зокрема підвищену вагу має математика як базова дисципліна для опанування фахових компетентностей, що в свою чергу допомагає покращити якість контингенту вступників, за рахунок визначення пріоритету пререквізитних наук необхідних для успішного освоєння спеціальності. Правила прийому також містять вимоги щодо подання мотиваційного листа та передбачають можливість перезарахування кредитів ЄКТС для вступників на основі НРК 5 відповідно до внутрішнього положення університету. Загалом процедура вступу є регламентованою, прозорою та оприлюдненою на офіційному вебсайті університету. Згідно із свідченнями відповідального секретаря приймальної, який комісії поінформував ЕГ (зустріч 9), що у 2025 р. вступ на освітню програму відбувався у відповідності до «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році» (Наказ МОН України № 168 від 10.02.2025 р.), а процедура вступу оновлюється щорічно для дотримання норм чинного законодавства, що в свою чергу було підтверджується оприлюдненою на сайті інформацією. ЕГ підтвердила, що вступ на ОПП відбувається із послідовним дотриманням процедур, а інформація, оприлюднена на сайті приймальної комісії, достатня для інформування про всі етапи вступної кампанії, що підтверджено свідченнями здобувачів 1 курсу (зустріч 4). Проаналізувавши нормативні документи, що регламентують процедури вступу (<https://cutt.ly/rtYfJcQN>), ЕГ не виявила дискримінаційних положень та пересвідчилась в доступності та зрозумілості процедур вступу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до ЗВО розробляються на основі загальнодержавного «Порядку прийому», затвердженого МОН України (<https://cutt.ly/ctI1JCbl>). До обговорення вимог на рівні університету залучаються члени Приймальної комісії, до складу якої входять директори інститутів, декани факультетів, керівники структурних підрозділів та представники органів студентського самоврядування (<https://cutt.ly/ctI1JCbl>, розд. 1). Для категорій вступників, які вступають на основі раніше здобутого ступеня (НРК5), ПДАУ використовує фахові атестаційні комісії. Голови цих комісій щорічно готують програми вступних іспитів, екзаменаційні білети та критерії оцінювання, які подаються на затвердження голові Приймальної комісії не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів (<https://cutt.ly/ctI1JCbl>, розд. IV). Особливості ОП враховуються через встановлення підвищених вагових коефіцієнтів для НМТ: для математики ($K_2=0,5$) та фізики ($K_4=0,5$), що обґрунтовано їхньою роллю як бази для опанування фахових компетентностей інженера за даною ОП (<https://cutt.ly/OtI1MnlB>). Проаналізувавши оприлюднені на сайті приймальної комісії регулюючі документи щодо вступу (<https://cutt.ly/htI1oq6O>), ЕГ встановила, що протягом 2022–2025 років правила прийому адаптувалися до щорічних змін у нормативній базі МОН України. Зокрема, у 2022 році перелік предметів НМТ включав українську мову, математику та історію України; у 2024 році було додано 4-й предмет на вибір. У ході зустрічі 9 відповідальний секретар приймальної комісії зазначив, що університет розробляє власні правила, щойно затверджується державний порядок прийому, забезпечуючи їх прозорість та оприлюднення на сайті. Також було впроваджено процедуру оцінювання мотиваційних листів, критерії якої розробляються фаховими комісіями для ранжування вступників з однаковим балом. Для забезпечення відкритості та об'єктивності оцінювання мотиваційних листів на сайті ЗВО оприлюднений «Порядок подання та оцінювання мотиваційних листів» (<https://cutt.ly/utI19tdP>). Проаналізувавши нормативні документи ЗВО та результати зустрічей ЕГ, дійшла висновку, що в ЗВО в найближчій перспективі планується лише

внесення змін до правил прийому до ЗВО, що будуть пов'язані із змінами в Порядку прийому, затвердженому МОН України. Проаналізувавши нормативні документи приймальної комісії та свідчення учасників освітнього процесу, ЕГ дійшла висновку, що процедура вступу до ПДАУ на ОП відповідає специфіці інженерної підготовки та вимогам чинного законодавства.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання РН, здобутих на інших ОП, у тому числі під час академічної мобільності, у ПДАУ врегульована внутрішніми нормативними документами, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://cutt.ly/rtUcv6Ww>), «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ» (<https://cutt.ly/HtUcb2YD>) та «Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі» (<https://cutt.ly/XtOQ8PxR>). Визнання результатів навчання здійснюється на підставі поданих здобувачем документів (академічної довідки, додатка до диплома, сертифікатів тощо) шляхом перезарахування кредитів ЄКТС за результатами їх змістового зіставлення з освітніми компонентами ОП. Надійність визнання гарантується обов'язковим порівнянням (мапінгом) ПРН та компетентностей. Умовою перезарахування обов'язкового компонента є збіг ПРН не менше ніж на 60 %. Документування здійснюється на підставі академічної довідки, а оцінки конвертуються у шкалу ПДАУ згідно із затвердженою таблицею відповідності. У разі академічної мобільності процедура передбачає попереднє погодження індивідуальної освітньої траєкторії, а після завершення мобільності – визнання результатів на основі офіційних документів приймаючої сторони. Дана процедура підтверджена в ході відкритої зустрічі зі слів представника Державного біотехнологічного університету, який брав участь як завідувач кафедри приймаючої сторони в ході академічної мобільності здобувачів даної ОП. Згідно із поданою випускниками інформацією інформування про можливостей визнання результатів навчання та академічної мобільності має системний характер і здійснюється на постійній основі через сайт ЗВО (<https://cutt.ly/rtUcP2w3>), шляхом ознайомлення з відповідними положеннями та під час консультацій із гарантами ОП, кураторами та викладачами, у процесі організації академічної мобільності відповідними службами. Ефективність процедур підтверджується кейсом здобувачів 4 курсу, які у 2025–2026 н. р. в межах внутрішньої мобільності опанували ОК «Основи технічної експлуатації систем електропостачання» (5 кредитів ЄКТС) у Державному біотехнологічному університеті (м. Харків). Під час зустрічі з менеджментом було підтверджено, що процедура включає погодження індивідуального плану гарантом та видачу наказу про направлення (зустріч 2). Згідно зі свідченнями, отриманими в ході зустрічі 9, основними перепонами проведеному академічній мобільності на ОП є обмеження фізичної мобільності чоловіків через воєнний стан та недостатній рівень володіння іноземною мовою для участі в закордонних програмах. Для подолання цих бар'єрів ЗВО розвиває формати віртуальної мобільності (наприклад, проект «Switch Virtual Exchange») та пропонує безкоштовні мовні курси для здобувачів, що підтверджено в ході зустрічей 2 та 9. За період реалізації ОП випадків необґрунтованої відмови у визнанні результатів навчання ЕГ не зафіксовано.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

В ЗВО процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, регламентуються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачів в ПДАУ», що розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/btUvVLdh>). Згідно з документом та свідченнями, отриманими в ході зустрічі 8, передбачено два механізми визнання: за цілим ОК та за частиною ОК. Визнання за цілим ОК здійснюється спеціальною комісією, створеною розпорядженням декана до початку семестру. Потребує подання заяви, декларації про попереднє навчання та сертифікатів. Процедура завершується контрольним заходом (іспитом/заліком) для підтвердження знань. За частиною ОК (темою або видом роботи) рішення приймається безпосередньо викладачем через співбесіду та мапінг результатів. Таке визнання можливе не пізніше ніж за місяць до семестрового контролю. Процес інформування здобувачів про можливості визнання результатів навчання передбачає донесення інформації під час кураторських годин та на першому занятті з дисципліни. Згідно із свідченнями, отриманими в ході зустрічі 8, політика визнання обов'язково фіксується у силабусах (розділ «Політика навчальної дисципліни»), де викладачі вказують конкретні рекомендовані онлайн-курси (наприклад, на платформах EdEra, Alison, Prometheus – <https://cutt.ly/htOWRQKD>). Згідно із положенням, основними критеріями, на основі яких відбувається визнання результатів навчання, є відповідність змісту та рівня складності задекларованих ПРН ОП. Загальний обсяг визнаних кредитів не може перевищувати 25% ОП. Дієвість процедури практично підтверджується численними кейсами: у 2022–2023 н. р. здобувачам В. Горді, Р. Кузнецову та І. Лемішу перезараховано результати курсу «Прозора енергетика» (EdEra); у 2025–2026 н. р. О. Гордієнку та Я. Стрюку визнано результати навчання за темою «Трансформатори» (курс Alison) у межах ОК «Електричні машини», що підтверджено під час зустрічі 4. На думку ЕГ, головними викликами в процедурі визнання є обмежена мотивація частини здобувачів через надмірну зайнятість та недостатній рівень володіння іноземною мовою для опанування міжнародних курсів, що логічно впливає з результатів зустрічей 9 та 10. Для усунення цих бар'єрів викладачі інтегрують посилання на конкретні

безкоштовні курси безпосередньо в силабуси та робочі програми, а Університет пропонує додаткову мовну підготовку на базі Центру європейської освіти (зустріч 9). За результатами опитувань здобувачів в ході зустрічі 4 скарги на відмову у визнанні або бюрократизацію процесу не зафіксовано. Аналіз освітньої діяльності за ОПП підтверджує наявність у ПДАУ системної політики визнання результатів навчання, отриманих поза межами формальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Відповідність освітнього процесу критерію 3 забезпечено в повній мірі. Відповідність підкритерію 3.1 забезпечено за рахунок своєчасного оприлюднення на сайті ЗВО актуальних правил прийому на навчання, що укладені відповідно до чинного Порядку прийому на навчання до ЗВО та послідовного дотримання процедур вступу. Правила прийому на навчання не містять дискримінаційних положень і є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Відповідність підкритерію 3.2 забезпечено за рахунок прозорості та нормативно врегульованої процедури вступу, що базується на загальнодержавному Порядку прийому, своєчасно адаптується до його змін та враховує специфіку освітньої програми через встановлення відповідних вагових коефіцієнтів і фахових вступних випробувань. Процедури розробки, затвердження та оприлюднення правил прийому, програм і критеріїв оцінювання є чітко регламентованими та забезпечують відкритість, об'єктивність і рівний доступ вступників до участі в конкурсному відборі. Відповідність підкритерію 3.3 забезпечено за рахунок наявності чітко регламентованої та прозорої процедури визнання результатів навчання, здобутих у межах інших освітніх програм і під час академічної мобільності, що базується на принципах ЄКТС та передбачає зіставлення програмних результатів навчання і компетентностей. Процедура є доступною для здобувачів, належно документованою та супроводжується системним інформуванням, а її ефективність підтверджується практичними кейсами перезарахування без випадків необґрунтованих відмов. Відповідність підкритерію 3.4 забезпечено в повній мірі за рахунок наявності нормативно врегульованої, прозорої та гнучкої процедури визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, що передбачає як повне, так і часткове перезарахування освітніх компонентів на основі зіставлення ПРН. Процедура є доступною для здобувачів, супроводжується належним інформуванням і підтверджується практичними кейсами застосування без зафіксованих випадків необґрунтованих відмов. На думку ЕГ, рівень відповідності критерію - В.

Недоліки

Експертною групою в рамках даного критерію недоліків не виявлено.

Рекомендації

Не зважаючи на відсутність недоліків в рамках даного критерію, ЕГ вважає, що для покращення освітнього процесу за даним критерієм доцільно посилити практичну реалізацію наявних процедур шляхом розширення участі здобувачів у програмах академічної мобільності та неформальної освіти, зокрема через розробку системи мотиваційних стимулів (наприклад, додаткове врахування результатів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії) та активізацію інформування про можливості міжнародних і віртуальних програм. Також рекомендується підвищити рівень інтернаціоналізації освітнього процесу шляхом розширення переліку дисциплін або модулів, що можуть визнаватися за результатами навчання на міжнародних онлайн-платформах, та стимулювання розвитку іншомовної компетентності здобувачів. Рекомендацію впровадити в дію до 1 вересня 2026 р.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОП регламентований внутрішніми положеннями ЗВО та в загальному відповідає нормам Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту» та профільного стандарту. На ОП застосовується поєднання

класичних та інноваційних методів, що обумовлено практикоорієнтованим фокусом програми на підготовку фахівців для агропромислового комплексу. Навчання відбувається в очному режимі із забезпеченням умов для самоосвіти в позааудиторний час шляхом цифровізації навчальних ресурсів ЗВО (Moodle – <https://cutt.ly/lIXqzwG>). Проаналізувавши свідчення учасників освітнього процесу, можна констатувати факт того, що на ОП перевага надається проблемно-орієнтованому навчанню, кейс-методам та навчанню на основі досліджень. Наприклад випускники зазначали, що їх практична підготовка відповідає потребам роботодавців, НПП поінформували ЕГ, що в межах ОК «Основи менеджменту та маркетингу в енергетиці» проводяться дебати щодо енергетичного переходу та розраховується рентабельність відновлюваних джерел енергії, про що свідчить зміст ОК (<https://cutt.ly/ktIXyJvs>). У ході освітнього процесу для формування ПРН активно використовується спеціалізоване ПЗ: AutoCAD, Qucs-S Simulator, Electronics Workbench та симулятор ELECTUDE для вивчення ТОЕ та електроприводу, що підтверджено випускниками ОП та продемонстровано під час огляду МТБ (<https://cutt.ly/RtIXkigd>). НПП застосовують мобільне навчання, де смартфони здобувачів використовуються як інструменти збору даних під час лабораторних робіт через Bluetooth-з'єднання з мікроконтролерами (ОК «Основи автоматики») (зустріч 3). Використання інтерактивних онлайн-дошок під час занять в укриттях забезпечує безперервність навчання в умовах воєнного стану (зустріч 3). На думку ЕГ, такий набір методів спрямований на формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі електричної інженерії в умовах сучасного ринку праці, що відповідає цілям ОП. Реалізація студентоцентрованого підходу відбувається за рахунок того, що в основу ОП покладено парадигму здобувача як активного суб'єкта освітнього процесу (<https://cutt.ly/ktIXcSjw>, с. 33). Здобувачі самостійно формують траєкторію через вибір дисциплін (25% обсягу ОП) за допомогою АСУ ПДАУ (зустріч 4). Здобувачі на ОП позиціонуються як зацікавлені в освітньому процесі сторони, зокрема, за свідченнями, отриманими в ході зустрічі 10, студенти залучаються до робочої групи з перегляду ОП (проте фактичного впливу на ОП ЕГ не виявила). Система внутрішнього забезпечення якості включає регулярні анонімні опитування «Викладач очима здобувача» та «Дисципліна очима здобувача». Керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти запевнила ЕГ, що результати опитувань впливають на рейтингування НПП та оновлення змісту курсів (зустріч 8). ЕГ впливу результатів опитування здобувачів на зміну змісту курсів не виявила. Отже, обрані форми навчання та технології є домірними до цілей ОП і забезпечують активну участь здобувачів у досягненні результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайті ЗВО оприлюднено ОП, НП, РП, силабуси, наскрізну програму практики, а також методичні рекомендації до виконання курсових проектів та кваліфікаційних робіт (<https://cutt.ly/7t1oRqq>), що підтверджено в ході зустрічі 3. Оприлюднені анотації, робочі програми та силабуси обов'язкових дисциплін (РП ОК 2025 р. – <https://cutt.ly/LtUuas9U>, РП ОК 2024 р. – <https://cutt.ly/PtUy8z3k>, РП ОК 2023 р. – <https://cutt.ly/1tUutNz3>, РП ОК 2022 р. – <https://cutt.ly/htUuuc5k>), містять інформацію, що в повній мірі надає здобувачам розуміння про зміст, мету, критерії оцінювання РН та терміни їх проведення контролю. В РП та силабусах міститься інформація про ЗК, ФК та ПРН, які забезпечуються відповідними ОК. ЕГ встановила, що на сторінці, де оприлюднена інформація для ОП 2022, 2023 р., відсутні РП для ряду обов'язкових ОК, що, своєю чергою, обумовлює недостатність інформування здобувачів та інших зацікавлених в освітньому процесі сторін. У ході зустрічі 3 для ЕГ було продемонстровано наявність РП ООК в навчальних курсах на платформі Moodle, що забезпечує інформування здобувачів про цілі та зміст дисципліни, відповідно. За свідченнями НПП, розміщення РП ОК на сайті ЗВО стало обов'язковим лише у 2023 р., що обумовлено реакцією ПДАУ на зауваження ЕГ щодо публічності інформації. Згідно із свідченнями здобувачів, отриманими в ході зустрічі 4 доступ до РП та методичних матеріалів, що розміщені в Moodle надаються їм на початку вивчення курсу, інформація про критерії оцінювання, терміни його проведення та розподіл балів доноситься до них на першому занятті з дисципліни, що вивчається. У віртуальному навчальному середовищі на базі платформи Moodle (<https://cutt.ly/Tt1zvZ8>) для кожного ОК сформовані електронні курси, що містять лекційні матеріали, завдання для лабораторних/практичних робіт, тести для самоконтролю та повний пакет навчально-методичного забезпечення. АСУ ПДАУ через «Кабінет студента» надає доступ до індивідуального навчального плану, розкладу та результатів оцінювання, що було продемонстровано в ході зустрічі 4. Також на сайті ЗВО оприлюднені силабуси ВОК (<https://cutt.ly/otUuIhAA>), які пропонуються здобувачам до вивчення. Згідно з університетськими нормами, РП та силабуси оприлюднюються на сайті до початку навчального року або семестру, в якому викладається дисципліна (<https://cutt.ly/Jt1glEc>). Для вибіркового ОК силабуси доступні до початку процедури вибору, що забезпечує свідоме формування індивідуальної траєкторії. У ході зустрічі 3 ЕГ поінформували, що безпосереднє ознайомлення здобувачів із цілями, змістом ОК та критеріями оцінювання здійснюється НПП на першому аудиторному занятті. Студенти та випускники підтвердили, що викладачі детально роз'яснюють накопичувальну систему балів та політику дедлайнів. За результатами зустрічей 8 та 10 ЕГ встановила, що основними формами інформування обрано АСУ ПДАУ, Moodle та особисту комунікацію. Вибір пояснюється необхідністю оперативного доступу та автоматизації обліку успішності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Проаналізувавши оприлюднену ЗВО інформацію та провівши ряд зустрічей, ЕГ підтверджує системну інтеграцію наукової діяльності в освітній процес за ОП у ПДАУ. В освітньому процесі присутні елементи проблемно-орієнтованого навчання та навчання на основі досліджень. Інформація отримана від НПП в ході зустрічі 3 та огляду МТБ свідчить про те, що методика викладання окремих дисциплін дозволяє формувати навички наукового аналізу,

наприклад, під час вивчення ОК «Основи менеджменту та маркетингу в енергетиці» проводяться дебати, де здобувачі розраховують рентабельність та інвестиційну привабливість «зеленого переходу» на основі реальних статистичних даних. У межах ОК «Основи автоматики» здобувачі використовують смартфони для збору експериментальних даних через Bluetooth-з'єднання з мікроконтролерами, будуючи графіки процесів у реальному часі. Випускники кафедри підтвердили подану НПП інформацію. Наукові розробки НПП кафедри безпосередньо інтегровані в лабораторний цикл. Зокрема: Розроблена доцентом Я. Бичковим система автоматичного регулювання температури на базі блоку ТРЦ-02 використовується як стенд для лабораторних робіт з електроніки та мікроконтролерної техніки [Зустріч 1; Зустріч 9]. Матеріали патенту № 154956 щодо способів вимірювання характеристик світлодіодів інтегровані у зміст ОК «Метрологія та електричні вимірювання» (<https://cutt.ly/XtICPsfw>, с. 13). Гарант ОП А. Семенов використовує досвід рецензування статей у 5-ти міжнародних журналах (Scopus/WoS) для актуалізації тематики курсових проєктів та оновлення переліку лабораторного обладнання (зустріч 1). Здобувачі мають доступ до спеціалізованих лабораторій ЗВО: «Електричних мереж», «Відновлюваних джерел енергії», «Теплотехніки» та «Джерел світла» (огляд МТБ). На базі кафедри функціонує декілька наукових гуртків, наприклад, «Прикладна електротехніка» (<https://cutt.ly/qtICCeKE>), «Енергетичні засоби сільськогосподарського виробництва» (<https://cutt.ly/ztIC8IKM>). Показником наукової діяльності здобувачів є ряд публікацій (<https://cutt.ly/lhIC9Kw3>). У межах міжнародної співпраці з «NCPD Orleu» опубліковано спільну монографію щодо ультрафіолетового випромінювання в електротехнічних системах. Науково-дослідні проєкти ОП отримують значну підтримку зовнішніх партнерів: ТОВ «КМІТГРУП» (директор С. Губерніцький) залучає здобувачів до спільної розробки та випробувань ультрафіолетових насіннеочисних установок (зустріч 6); ВГФ «СПМК-516 ЛТД» надала матеріальну допомогу у вигляді вакуумних вимикачів, цифрових осцилографів та інверторів для модернізації лабораторій (Зустріч 6); Лабораторія енергозбереження створена за сприяння польських донорів (Macroterm, Neon, Ergom, Greenen), що дозволяє проводити енергетичний аудит та дослідження плоских сонячних колекторів (огляд МТБ). У 2025 році за кошти Університету на запит гаранта було придбано високовольтний випробувальний апарат АВ-5070 (вартістю 85 тис. грн) для посилення дослідницької складової ОК «Техніка високих напруг» (зустріч 2).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Процедура перегляду змісту ОК в ЗВО регламентується «Положенням про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://cutt.ly/TtIVUddK>) та «Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення» (<https://cutt.ly/stIVUZnA>). Відповідно до положень та свідчень отриманих в ході зустрічей 2 та 3, оцінювання змісту ОК є багатоступеневим: первинний перегляд здійснюється НПП або авторським колективом кафедри; оновлені робочі програми та силабуси погоджуються гарантом ОП на предмет відповідності цілям програми; зміни схвалюються на засіданні Ради з якості вищої освіти спеціальності (протокол № 8 від 09.04.2025) та затверджуються кафедрою механічної та електричної інженерії, після чого РП оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/KtIVSWKj>, <https://cutt.ly/vtIVA2o2>). Згідно з нормативною базою ПДАУ, РП та силабуси підлягають щорічному обов'язковому перегляду до початку навчального року або семестру. Ініціаторами змін виступають: НПП – на основі результатів власної наукової діяльності та стажувань (зустріч 3); здобувачі – через щорічне анонімне опитування «Навчальна дисципліна очима здобувачів вищої освіти»; роботодавці – через участь у Раді роботодавців факультету та надання рецензій (наприклад, пропозиція Ю. Клешині щодо посилення аспекту енергоощадних технологій в ОК 27) В ході зустрічі 6 представники роботодавців підтвердили інформацію стосовно надання ними рекомендацій стосовно покращення РП. Вибір наукових досягнень для впровадження в освітній процес здійснюється НПП на основі: результатів стажувань на виробництві, власних наукових розробок, аналізу світових тенденцій галузі та науки, рекомендацій зовнішніх стейкхолдерів. За результатами літнього стажування (2024 р.) на ПП «Лубнимаш» до ОК 33 (А. Семенов) та ОК 22 (Я. Бичков) додано матеріали щодо будови сучасних знижувальних підстанцій та вакуумних вимикачів ВВ/TEL (зустріч 1). Доцент Ю. Басова інтегрувала матеріали патенту № 154956 щодо методів вимірювання характеристик світлодіодів у ОК 24. Гарант ОП, будучи редактором та рецензентом у ряду міжнародних журналах, впроваджує результати сучасних досліджень у тематику лабораторних робіт (наприклад, використання амальгамних ламп у системах знезараження рідин) (зустріч 1). За рекомендацією ЕГ під час попередньої акредитації структуру дисциплін «Вища математика» та «Фізика» було адаптовано для кращого забезпечення ПРН через впровадження графових моделей міждисциплінарних зв'язків (зустрічі 1 – свідчення гаранта ОП та зустріч 8 – свідчення керівника відділу моніторингу та забезпечення якості освіти). Проаналізувавши джерельне забезпечення ООК, ЕГ встановила, що оновлення джерел інформації в РП відбувається та має за мету їх усучаснення, проте, в переважній більшості ОК воно не пов'язане із зміною змісту дисципліни (наприклад, ОК 17 в редакціях ОП 2022-2025 р.р. та ОК 19 (ОП 2024 р. з 2025р. - ОК 20)). В ОК «Гідравліка» ЕГ виявила застарілі джерела літератури, які необхідно замінити.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Аналіз процесу реалізації ОП свідчить про системну роботу ПДАУ в напрямі інтернаціоналізації, що регламентується Стратегіями розвитку Університету до 2025 та 2030 років. Згідно зі свідченнями (зустріч 9), реалізація МАМ в ЗВО здійснюється на основі 11 міжінституційних угод Erasmus+ K1. Під час огляду МТБ працівники бібліотеки продемонстрували для ЕГ сучасну бібліотечну інфраструктуру та електронну бібліотеку ПДАУ із структурованим реєстром фахових видань за спеціальностями з прямими посиланнями на іноземні журнали категорії «А». Здобувачі та НПП мають повнотекстовий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of

Science. Також забезпечено тестовий доступ до ресурсів Bentham Science та EBSCO. Університет застосовує систему преміювання НПП за публікації у виданнях Scopus/WoS (наприклад, преміювання А. Семенова у 2024 р.). Здобувачі отримують додаткові бали до рейтингу за участь у міжнародних конференціях та мобільність (зустріч 5). Динаміка залученості викладачів є високою, проте мобільність здобувачів залишається зоною розвитку. До викладання залучаються НПП кафедри, що пройшли міжнародні стажування (Ю. Басова, Я. Бичков, С. Ковальчук та ін., зокрема в Інституті Люблінського науково-технологічного парку), проте гостьові лекції іноземних фахівців проводяться рідко та не систематично, остання – д-ра В. Крізера щодо систем автоматичного керування в 2023 р. (<https://cutt.ly/vtIB58n1>). У межах співпраці з «NCPD Orleu» опубліковано серію праць та монографію, що індексуються у Scopus та WoS. Ведеться підготовка проєктів за програмою «Горизонт» спільно з НУБіП (Відкрита зустріч). У ході зустрічі 9 ЕГ повідомили, що в ЗВО впроваджено елементи віртуальних обмінів у межах португальського проєкту, де студенти виконують завдання та проходять оцінювання через інтерактивну платформу з використанням ІІІ для перекладу. У 2025 році за програмою віртуальної мобільності «Switch Virtual Exchange» (Португалія) розпочали навчання здобувачі В. Атреп'єв та О. Гордієнко (зустріч 2). Головними бар'єрами для МАМ визначено недостатній рівень володіння іноземною мовою та обмеження виїзду чоловіків у період воєнного стану (зустріч 9). Для подолання мовного бар'єру ЗВО пропонує безкоштовні курси в Центрі європейської освіти та онлайн-курси від Лестерського університету (зустріч 9). На ОПП не передбачено викладання іноземними мовами, окрім ОК «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». У ході зустрічі 3 встановлено, що НПП використовують англійські джерела та публікації Scopus під час підготовки лекційного матеріалу. Аналіз сайту ЗВО (наприклад – <https://cutt.ly/RtUuZLLS>) та свідчення випускників підтверджують інформацію, подану у ВСО, та свідчать про те, що підготовка здобувачів на ОП поєднує освітній процес із науково-дослідною діяльністю. Додатково простежується міжнародна наукова співпраця, результатом якої є спільні наукові публікації та видання монографії. Загалом це свідчить про наявність умов для інтеграції навчання і наукових досліджень у межах освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Відповідність освітнього процесу критерію 4 забезпечується в повній мірі за рахунок дотримання вимог всіх підкритеріїв. Відповідність підкритерію 4.1 забезпечено за рахунок поєднання традиційних та інноваційних методів навчання, орієнтованих на формування ФК здобувачів, впровадження практико-орієнтованого підходу, активного використання спеціалізованого ПЗ та цифрових освітніх ресурсів, а також застосування елементів студентоцентрованого навчання. Освітній процес організовано з урахуванням сучасних викликів, зокрема шляхом використання інтерактивних технологій та забезпечення безперервності навчання в умовах воєнного стану. Відповідність підкритерію 4.2 забезпечено шляхом належного рівня інформування здобувачів про цілі, зміст освітніх компонентів, критерії оцінювання та організацію освітнього процесу поєднання публічної інформації на сайті ЗВО, електронного навчального середовища Moodle та автоматизованих сервісів ЗВО. Разом з тим, ЕГ відзначає наявність окремих недоліків у повноті оприлюднення для попередніх років, що частково обмежує доступ до інформації для всіх зацікавлених сторін. Відповідність підкритерію 4.3. забезпечено в повній мірі за рахунок інтеграції результатів наукових досліджень НПП в освітній процес, активного залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності. ОК наповнюються актуальним науковим змістом через впровадження власних розробок викладачів, патентних матеріалів та результатів міжнародної наукової діяльності. Важливу роль відіграє співпраця з зовнішніми стейкхолдерами, що забезпечує практичну спрямованість досліджень і сприяє участі здобувачів у реальних проєктах. Сукупність зазначених факторів створює умови для формування у здобувачів навичок наукового пошуку, аналізу та впровадження інженерних рішень відповідно до сучасних вимог галузі. Відповідність підкритерію 4.4 забезпечується частково за рахунок функціонування багаторівневої процедури перегляду і оновлення змісту ОК, що передбачає участь НПП, гаранта ОП, органів внутрішнього забезпечення якості, здобувачів та роботодавців. Оновлення змісту ОК здійснюється на основі результатів наукової діяльності, стажувань, аналізу сучасних тенденцій галузі та рекомендацій стейкхолдерів, що забезпечує його актуальність і відповідність потребам ринку праці. Відповідність підкритерію 4.5 забезпечується за рахунок того, що підготовка здобувачів на ОП поєднує освітній процес із науково-дослідною діяльністю. Здобувачі залучаються до участі у всеукраїнських науково-практичних конференціях, роботі наукових гуртків за профілем спеціальності, підготовці наукових публікацій у збірниках матеріалів конференцій, а також до роботи з науковими публікаціями, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Додатково простежується міжнародна наукова співпраця, результатом якої є спільні наукові публікації та видання монографії. Загалом це свідчить про наявність умов для інтеграції навчання і наукових досліджень у межах ОП. На думку ЕГ, рівень відповідності критерію 4 - В.

Недоліки

В рамках критерію виявлено наявність застарілої літератури в ОК «Гідравліка» редакції 2024 р., наприклад: «Гідравліка, сільськогосподарське водопостачання та гідропневмопривод / В. А. Дідур та ін. ; за ред. В. А. Дідура. Запоріжжя: Прем'єр, 2005. 464 с.», «Рогалевич Ю. П. Гідравліка. Київ : Вища шк., 1993. 255 с.».

Рекомендації

З метою забезпечення відповідності переліку рекомендованої літератури в ООК ОП вимогам сучасності, ЕГ рекомендує оновити перелік джерел посилань дисциплін до початку 2026-2027 н. р. Це в свою чергу, дозволить забезпечити відповідність навчального матеріалу потребам ринку праці сьогодні.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Проаналізувавши нормативну базу ЗВО, ЕГ встановила, що в ПДАУ процедури оцінювання РН за ОП регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів ВО» (<https://cutt.ly/LtISJRCh>) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості ВО» (<https://cutt.ly/JtISKozR>, с. 14). Відповідно до вищеприведених положень в ЗВО для перевірки досягнення ПРН застосовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль включає усне/письмове опитування, тестування, захист звітів з лабораторних робіт та оцінювання самостійної роботи (<https://cutt.ly/LtISJRCh>). Підсумковий контроль здійснюється у формі іспитів, заліків, а атестація – у вигляді захисту кваліфікаційної роботи. Схема нарахування балів є накопичувальною (максимум 100 балів), де бали розподіляються між темами та видами робіт. Наприклад, у курсі «Основи електроприводу» бали розподілені між опитуванням (16 год.), лабораторними (24 год.), практичними (24 год.), СРС (16 год.) та іспит (20 год.) (<https://cutt.ly/ItIS9ROO>) забезпечують збалансованість оцінювання теоретичної підготовки та практичних навичок. Прозорість оцінювання забезпечується шляхом своєчасного оприлюднення критеріїв оцінювання та звітності за його результатами через використання АСУ ПДАУ. Здобувачі мають доступ до результатів оцінювання в реальному часі через «Кабінет студента» (підтверджено в ході зустрічі 4). Під час зустрічі з 10 було підтверджено, що інформація про кількість балів за кожен вид роботи доступна в особистих кабінетах заздалегідь, а також доноситься НПП до здобувачів на першому занятті з дисципліни. Критерії оцінювання конкретизовані в РП та силабусах для кожної форми контролю (наприклад, оцінка відповіді на іспиті від 0 до 10 балів залежно від глибини аналізу) (<https://cutt.ly/TtIS6CYK>). В освітньому процесі використовуються завдання різного ступеня складності: від репродуктивних тестів у системі Moodle до комплексних інженерних розрахунків у PTP та курсових проектах (<https://cutt.ly/dtIDwjXY>). Згідно зі свідченнями, отриманими в ході зустрічей 1, 8 та 10, в ЗВО впроваджено систему опитувань «Викладач очима здобувачів» та «Дисципліна очима здобувачів» через АСУ ПДАУ. Здобувачі оцінюють, зокрема, об'єктивність викладача та зрозумілість критеріїв за 50-бальною шкалою, а результати опитування оприлюднюються у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/vtILGDxo>). Результати анкетування аналізуються відділом моніторингу, розсилаються викладачам та розглядаються на засіданнях кафедр і рад з якості (зустріч 8). Це стає підставою для коригування методів викладання або перегляду змісту контрольних завдань. Фактичних прикладів реакції ЗВО на результати опитувань ЕГ не виявила, окрім як врахування цих результатів під час конкурсного відбору. За свідченнями здобувачів та випускників, скарг на необ'єктивність оцінювання за період реалізації ОП не зафіксовано. Підтверджено, що моніторинг якості освіти шляхом анкетування відбувається в кінці навчального семестру.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Проаналізувавши оприлюднені на сайті ЗВО нормативні документи та результати візиту, ЕГ встановила факт повної відповідності форм атестації за ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» встановленим нормам стандарту ВО. Згідно зі свідченнями випускників (зустріч 10), атестація здобувачів за спеціальністю 141 у ПДАУ проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що повністю відповідає вимогам розділу VI Стандарту ВО за спеціальністю. Процедура регламентована «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ» (<https://cutt.ly/otIaPFCR>). ЗВО не впроваджував додаткових форм атестації понад вимоги Стандарту. Проте, проаналізувавши відкритий репозиторій ПДАУ (<https://cutt.ly/jtIAGgDI>), ЕГ встановила, що зміст кваліфікаційних робіт спрямований на комплексну перевірку програмних результатів навчання, а вимоги до роботи включають розв'язання складних спеціалізованих завдань, що потребують застосування теорій електричної інженерії (наприклад, Програма атестації здобувачів ВО 2024 н.р. – <https://cutt.ly/UtIAz3rq>). Університетом розроблена «Програма атестації» (<https://cutt.ly/UtIAz3rq>), яка визначає методики кількісного та якісного оцінювання та відповідності рівня підготовки здобувача вимогам ОП та Стандарту. Об'єктом оцінювання є набута система компетентностей, відтворена у результатах захисту роботи. Критерії оцінювання чітко диференціюють рівень досягнення ПРН: від високого («відмінно») до незадовільного (комплікативний характер роботи). На думку ЕГ, розроблена в ЗВО програма атестації забезпечує необхідний рівень механізму встановлення відповідності рівня підготовки здобувачів до ОП та Стандарту ВО. Відповідно до нормативної бази для спеціальності

141 на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ) не запроваджений. З огляду на це: процедура аналізу результатів ЄДКІ на даній ОП не застосовується (що підтверджено в ході зустрічі 2); у закладі наявні загальні положення щодо ЄДКІ, але вони стосуються виключно тих спеціальностей, де іспит є обов'язковим згідно з Постановою КМУ № 497 (наприклад, 211 «Ветеринарна медицина») (<https://cutt.ly/2tIAQQoS>, с. 6-8; <https://cutt.ly/stIAEufD>); за період реалізації ОП не зафіксовано випадків непідтвердження результатів навчання через зовнішні незалежні іспити, оскільки атестація проводиться виключно внутрішніми засобами діагностики, передбаченими Стандартом 141. Прозорість процедури забезпечується через публічність захисту та обов'язкове розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії Університету (<https://cutt.ly/jtIAggDI>). Залучення роботодавців до складу екзаменаційної комісії ЄГ не виявлено (зустріч 6).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проведення контрольних заходів у закладі вищої освіти регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ», «Положенням про оцінювання результатів навчання...» та «Положенням про атестацію...». Доступність цих нормативних документів забезпечується шляхом їх відкритого оприлюднення на офіційному вебсайті закладу в розділі «Положення про освітню діяльність». Інформація про правила та критерії оцінювання додатково зазначається у силабусах навчальних дисциплін і доводиться до відома здобувачів вищої освіти на першому аудиторному занятті. Процедура повторного проходження контролю передбачає можливість перескладання підсумкового контролю не більше двох разів: спочатку викладачу, а потім – спеціальній комісії, рішення якої є остаточним. Об'єктивність екзаменаторів досягається через використання заздалегідь визначених критеріїв оцінювання та своєчасну фіксацію результатів поточного і підсумкового контролю в електронних журналах автоматизованої системи управління (АСУ ПДАУ). З метою незалежного моніторингу об'єктивності оцінювання впроваджено процедуру відстроченого контролю (тестування залишкових знань на платформі Moodle). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час оцінювання регламентовано «Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ». Згідно з нормативними вимогами, викладач зобов'язаний повідомити завідувача кафедри про наявність конфлікту інтересів (зокрема родинних зв'язків) не пізніше наступного робочого дня. Як приклад практичної реалізації, під час роботи приймальної комісії здійснюється контроль за недопущенням викладачів до роботи у фахових комісіях, якщо їхні родичі є вступниками. Порядок оскарження результатів контрольних заходів унормовано внутрішніми положеннями. Здобувач вищої освіти має право подати письмову апеляційну заяву на ім'я декана не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів оцінювання. Розгляд заяви здійснюється апеляційною комісією протягом трьох робочих днів за обов'язкової присутності здобувача. За результатами розгляду апеляції оцінка може бути залишена без змін або підвищена, але не може бути зменшена. Під час зустрічей з експертною групою здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність із механізмом подання апеляцій та можливістю звернення до омбудсмена у разі виникнення конфліктів. Згідно з Відомостями про самооцінювання, за період реалізації освітньої програми випадків офіційного оскарження результатів контрольних заходів не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, принципи та процедури дотримання академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті регламентуються Кодексом академічної доброчесності, Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень, а також положеннями про Комісію з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами. Для виявлення порушень академічної доброчесності (плагіату) як технологічні рішення використовуються спеціалізоване програмне забезпечення: у 2023–2024 навчальному році – Unicheck, у 2024–2025 – Turnitin та StrikePlagiarism, з 2025–2026 – StrikePlagiarism. Перевірка кваліфікаційних робіт та інших академічних текстів передбачає їх подання адміністратору (співробітнику бібліотеки), який генерує звіт про наявність текстових запозичень. Звіт обов'язково аналізується керівником роботи або членами ради з якості вищої освіти спеціальною комісією для встановлення правомірності виявлених запозичень. Роботи з високим і достатнім рівнем оригінальності допускаються до захисту, а тексти з умовним або низьким рівнем повертаються на доопрацювання або остаточно відхиляються. База кваліфікаційних робіт формується в інституційному репозитарії (iRPSAU). Завантаження здійснюють наукові керівники або відповідальні особи кафедр протягом одного місяця після захисту. До робіт забезпечується відкритий доступ, за винятком тих, що містять комерційну таємницю чи об'єкти патентування. Заходи реагування та види відповідальності за порушення академічної доброчесності визначені Положенням про організацію освітнього процесу, інституційними кодексами та методичними рекомендаціями. Процедури передбачають розгляд повідомлень Комісією з етики та управління конфліктами або Комісією з академічної доброчесності. Для здобувачів освіти передбачено санкції від отримання о балів за завдання з вимогою його перескладання до позбавлення стипендії та відрахування. Для викладачів передбачено відмову у

присудженні ступенів чи звань, обмеження участі у грантах, відкликання робіт. Згідно з Відомостями про самооцінювання офіційних випадків порушення норм академічної доброчесності за період реалізації освітньої програми не зафіксовано. Під час зустрічей із фокус-групами учасники підтвердили, що у разі виявлення фактів несамостійного виконання поточних завдань застосовується практика анулювання результату (0 балів) із вимогою повторного виконання, без застосування суворіших дисциплінарних санкцій.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма та освітня діяльність за нею відповідають вимогам Критерію 5. Відповідність підкритерію 5.1 забезпечується наявністю ефективного механізму об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів. Форми контролю та критерії оцінювання завчасно оприлюднюються у робочих програмах і силабусах, що дозволяє об'єктивно встановити рівень досягнення програмних результатів навчання. Інформація про контрольні заходи доноситься вчасно шляхом безпосередньої комунікації науково-педагогічних працівників зі здобувачами, а також оприлюднюється на сайті закладу вищої освіти та в освітньому середовищі Moodle. Відповідність підкритерію 5.2 досягається через узгодженість діючої процедури атестації здобувачів із вимогами Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Заклад освіти послідовно забезпечує ефективний механізм підготовки здобувачами кваліфікаційних робіт, які після публічного захисту розміщуються у відкритому доступі в інституційному репозитарії. Відповідність підкритерію 5.3 підтверджується тим, що процедури проведення контрольних заходів, оцінювання, а також запобігання конфліктам інтересів чітко регламентовані внутрішніми нормативними актами Університету. Механізми оскарження результатів оцінювання (апеляції), ліквідації академічної заборгованості та врегулювання конфліктів є зрозумілими для учасників освітнього процесу і послідовно дотримуються закладом вищої освіти. Відповідність підкритерію 5.4 гарантується наявністю локальної нормативної бази, зокрема «Кодексом академічної доброчесності ПДАУ». Заклад системно популяризує принципи академічної доброчесності та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням. Позитивні практики за критерієм: 1. Запровадження інструменту відстроченого контролю (незалежного тестування залишкових знань здобувачів вищої освіти на платформі Moodle) як дієвого механізму моніторингу об'єктивності екзаменаторів та якості викладання. 2. Комплексний підхід до перевірки кваліфікаційних робіт та інших академічних текстів на наявність плагіату. Процедура поєднує використання актуального програмного забезпечення (Turnitin, StrikePlagiarism) із обов'язковим подальшим експертним аналізом звітів подібності науковими керівниками та членами ради з якості вищої освіти, що запобігає формальному відхиленню робіт виключно на основі автоматизованого відсотка оригінальності. 3. Наскрізна цифровізація процесу оцінювання через застосування автоматизованої системи управління (АСУ ПДАУ). Систематична фіксація результатів поточного і підсумкового контролю в електронних журналах забезпечує прозорість оцінювання, гарантує захист даних від несанкціонованого втручання та надає здобувачам безперешкодний доступ до своїх результатів через електронний «Кабінет студента». Рівень відповідності Критерію 5 - В.

Недоліки

Під час аналізу матеріалів акредитаційної справи зафіксовано недолік, який полягає у відсутності фактичної практики залучення представників роботодавців до складу екзаменаційних комісій під час проведення атестації здобувачів вищої освіти. Зазначений недолік не порушує вимог чинного законодавства чи Стандарту вищої освіти, проте обмежує можливості закладу щодо максимально об'єктивного оцінювання фахових навичок випускників на предмет їх відповідності актуальним вимогам регіонального ринку праці

Рекомендації

З метою підвищення об'єктивності оцінювання результатів навчання та забезпечення відповідності вимогам ринку праці фахових навичок випускників, ЕГ рекомендується залучати до складу екзаменаційних комісій представників роботодавців. Рекомендацію виконати до наступного публічного захисту кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз акредитаційної справи та свідчень учасників фокус-груп підтверджує, що кваліфікаційні спроможності науково-педагогічних працівників (НПП) повністю відповідають освітнім компонентам (ОК), які ними забезпечуються. Замість формального розподілу навантаження, заклад вищої освіти застосовує підхід, за якого науковий доробок, базова освіта та практичний досвід викладача безпосередньо корелюють із предметною областю закріпленої дисципліни. Відповідність НПП профілю дисциплін професійної підготовки підтверджується такими фактами: Викладання ОК «Електричні машини», «Електричні апарати» та «Метрологія та електричні вимірювання» забезпечує доцент Ю. Басова. Її спроможність підтверджується базовою освітою (кваліфікація інженер-електрик), відповідними публікаціями та проходженням практичного стажування на підприємстві ПП «Лубнимаш», де вивчалися технологічні процеси устаткування саме електричних машин і апаратів ОК «Електроніка і мікроконтролерна техніка», «Електричні станції і підстанції» та «Засоби автоматизації керування...» викладає доцент Я. Бичков. Його відповідність базується не лише на наявності наукового ступеня, а й на розробці реальних мікроконтролерних систем управління (наприклад, для нагрівальних стендів двосторонньої теплової обробки), що інтегруються у зміст лабораторних робіт. Викладання ОК «Гідравліка» забезпечує доцент О. Бурлака, тема дисертаційного дослідження якого та фахові статті у наукометричних базах безпосередньо стосуються дослідження надійності елементів гідросистем. Відповідність викладачів, які забезпечують дисципліни загальної підготовки, також є підтверженою. Наприклад, ОК «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» викладає доцент В. Люлька, яка має профільну освіту перекладача та наукові публікації щодо специфіки викладання англійської мови у ЗВО. ОК «Правознавство» викладає професор Х. Махмудов, який має базову освіту з правознавства та науковий ступінь доктора наук. Експертна група констатує наявність дієвого аналітичного підходу ЗВО до моніторингу кадрового забезпечення. Якщо кваліфікація викладача не повною мірою відповідає дисципліні, ухвалюються відповідні управлінські рішення. Зокрема, після зауважень попередньої акредитаційної експертизи щодо невідповідності публікаційної активності доцента О. Брикуна змісту ОК «Альтернативні джерела енергії», кафедра здійснила оперативну заміну викладача на фахівця з релевантним науковим доробком у цій сфері. Аналогічну кадрову ротацію було здійснено для ОК «Гідравліка» задля повного дотримання вимог п. 38 Ліцензійних умов. Зазначені факти доводять, що викладачі спроможні якісно забезпечити закріплені за ними освітні компоненти, а ЗВО здійснює належний контроль їхньої відповідності вимогам законодавства. Відповідність підкритерію 6.1. дотримано.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників (НПП) у Полтавському державному аграрному університеті регламентовані «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ПДАУ». Зазначені процедури базуються на принципах відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, об'єктивності та неупередженості, що свідчить про їх недискримінаційний характер. Прозорість відбору забезпечується обов'язковим оприлюдненням інформації про вакансії, умови проведення конкурсу, кваліфікаційні вимоги до претендентів та терміни подання документів на офіційному вебсайті Університету. Процедура конкурсного відбору гарантує належний рівень професіоналізму викладачів завдяки багаторівневій системі оцінювання. На першому етапі відділ кадрів здійснює перевірку документів на відповідність базовим кваліфікаційним вимогам до посади та рівню володіння державною мовою. Наступним кроком є експертна оцінка: завідувач кафедри, декан та гарант освітньої програми детально аналізують відповідність науково-професійного доробку претендента Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (зокрема виконання пунктів п. 38), профілю кафедри та конкретним освітнім компонентам. До уваги беруться наукові публікації (зокрема у базах Scopus та Web of Science), наявність патентів, рівень підвищення кваліфікації та практичний досвід. До складу конкурсних комісій входять представники адміністрації, факультетів та студентського самоврядування. Важливим інструментом, що забезпечує об'єктивність добору та стимулює професіоналізм, є врахування результатів щорічного рейтингового оцінювання НПП та результатів анонімного анкетування «Викладач очима здобувачів вищої освіти». Згідно з поясненнями керівництва Університету під час зустрічі, низькі позиції в рейтингу або негативні відгуки студентів є підставою для укладення контракту на коротший термін (1 рік) із вимогою покращення показників або ж для відмови у його подовженні. Остаточне рішення щодо обрання на посаду приймається вченою радою Університету або факультету шляхом таємного голосування, за результатами якого претендент має набрати понад 50% голосів. Основним викликом під час відбору викладачів для цієї освітньої програми є загальний дефіцит висококваліфікованих інженерних кадрів у галузі електроенергетики, що посилюється умовами воєнного стану та енергетичної кризи. Для подолання цього виклику та забезпечення практичної складової навчання Університет вживає заходів із активного залучення до освітнього процесу (проведення лекцій, практичних занять) професіоналів-практиків із профільних підприємств регіону, таких як ВГФ «СПМК-516 ЛТД» та ПП «ПЛМЗ».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Полтавський державний аграрний університет системно залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації та організації освітнього процесу за ОП «Електроенергетика, електротехніка та

електромеханіка». Залучення відбувається шляхом участі зовнішніх стейкхолдерів у розробленні та рецензуванні освітньої програми, надання баз для практичної підготовки (АТ «Полтаваобленерго», ПП «ПЛМЗ», ВГФ «СПМК-516 ЛТД», ПП «Лубнимаш» тощо), а також через механізми практичного навчання на робочому місці, зокрема апробацію елементів дуальної форми здобуття освіти на прикладі здобувача І. Леміша. Роботодавці та професіонали-практики безпосередньо залучаються до проведення аудиторних занять. Відповідно до Відомостей про самооцінювання та підтверджень, отриманих під час зустрічей експертної групи, фахівці ВГФ «СПМК-516 ЛТД» М. Купріян та О. Єрмаков забезпечує викладання фахових обов'язкових освітніх компонентів «Основи електропостачання» та «Електричні мережі». Крім того, для здобувачів систематично проводяться гостьові лекції: фахівці ПП «ПЛМЗ» висвітлювали питання проєктування систем гідротранспорту, інженер-електрик ПрАТ «МХП» І. Кузьмич ділився досвідом енергозабезпечення підприємства в умовах воєнного стану, а фахівці ТОВ «КМІТГРУП» проводили заняття щодо використання альтернативних джерел енергії. Експерти галузі активно надають пропозиції щодо вдосконалення ОП, які фіксуються у відповідних зведених таблицях та протоколах обговорень. Заклад вищої освіти враховує ці рекомендації у змісті програми. Наприклад, за ініціативою С. Губерницькому (ТОВ «КМІТГРУП») до ОП було додано новий програмний результат навчання (ПРН 21) та відповідну фахову компетентність щодо розробки та підтримки енергоефективних технологій в агропромисловому комплексі. Головний механік ПП «ПЛМЗ» Ю. Клешня ініціював зміну назви освітнього компонента 26 на «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження» для точнішого відображення сучасних виробничих потреб, що було виконано робочою групою. За рекомендацією М. Купріяна (ВГФ «СПМК-516 ЛТД») суттєво розширила перелік баз практичної підготовки здобувачів. З метою інституціоналізації цієї співпраці у вересні 2025 року на інженерно-технологічному факультеті створено Раду роботодавців. Думка здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та задоволеності залученням роботодавців вивчається систематично. Для цього застосовується механізм анонімного електронного анкетування в автоматизованій системі управління (АСУ ПДАУ), зокрема опитування «Дисципліна очима студентів». Згідно з результатами анкетувань та інформацією, отриманою під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та випускниками, студенти підтверджують факт проведення гостьових лекцій, задоволені практичною підготовкою на підприємствах-партнерах та залученням фахівців-практиків до освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти (ЗВО) сприяє професійному розвитку науково-педагогічних працівників (НПП) через розгалужену інституційну систему, координацію якої здійснює відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку. Професійні потреби викладачів освітньої програми (ОП) охоплюють оновлення практичних інженерних навичок, розвиток іншомовної компетентності та опанування інноваційних методик навчання. Для задоволення мовних потреб на базі Центру європейської освіти та іноземних мов функціонують безкоштовні курси, а також надається доступ до асинхронного онлайн-навчання у межах проєкту співпраці з Лестерським університетом (Велика Британія). [Зустрічі 2, 3] Підвищення фаховості відбувається через міжнародні та виробничі стажування. Для інтеграції актуального практичного досвіду викладачі ОП (зокрема А. Семенов, Я. Бичков, Ю. Басова, Р. Харак, Н. Прілепо) пройшли стажування на профільному підприємстві ПП «Лубнимаш»,. Здобутий досвід безпосередньо трансформується в освітній процес, зокрема через оновлення лекційного матеріалу щодо сучасних апаратів захисту виробничих підприємств. Крім того, викладачі проходять міжнародні стажування, наприклад, на базі Люблінського науково-технологічного парку (Польща),. Моніторинг рівня професіоналізму базується на щорічному рейтинговому оцінюванні роботи НПП, процедура якого цифровізована через модуль «Кабінет викладача» в АСУ ПДАУ,. Надійним джерелом інформації про ефективність викладання є результати анонімного анкетування «Викладач очима здобувачів вищої освіти» (оцінюється до 50 балів) та оцінка завідувача кафедр (до 30 балів), які є вагомими складовими загального рейтингу. Верифікацію цих даних здійснює відділ моніторингу та забезпечення якості освіти, який надсилає результати викладачам та керівництву для прийняття управлінських рішень. Зведені результати рейтингового оцінювання є публічними і обов'язково оприлюднюються на офіційному вебсайті ЗВО до 1 вересня наступного за звітним року. Система заохочення викладачів має матеріальний та нематеріальний виміри. Матеріальне стимулювання включає одноразові премії за високі рейтингові позиції або публікації у виданнях Scopus і Web of Science (наприклад, преміювання гаранта ОП А. Семенова у 2024 р.), а також постійні доплати у розмірі 10% до посадового окладу гаранта ОП та голові ради з якості спеціальності. Нематеріальне заохочення реалізується через нагородження грамотами та відзнакою ректора «Ювілейна медаль ПДАА». Найдієвішою інституційною формою стимулювання є прямий вплив рейтингу та студентських відгуків на результати конкурсного відбору: високі показники сприяють подовженню контрактів, тоді як низькі результати зумовлюють укладання короткострокових контрактів (на 1 рік) із вимогою покращення показників або відмову в їх подовженні. Вимогу виконано. Наведені аргументи та посилання на офіційні оприлюднені джерела підтверджують функціонування дієвої системи розвитку та оцінювання персоналу. Недоліків не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз матеріалів акредитаційної справи та результати інтерв'ювання фокус-груп підтверджують належне кадрове забезпечення освітньої програми (ОП). Замість формального розподілу навантаження, заклад вищої освіти (ЗВО) застосовує дієвий аналітичний підхід: кваліфікаційні спроможності 21 науково-педагогічного працівника (НПП) безпосередньо відповідають профілю закріплених за ними освітніх компонентів. Відповідність викладачів

Ліцензійним умовам підтверджується їхньою базовою освітою, науковим доробком (зокрема публікаціями у базах Scopus та Web of Science) та проходженням профільних стажувань на базі підприємств-партнерів, таких як ПП «Лубнимаш». Процедури конкурсного відбору НПП є прозорими, недискримінаційними та базуються на об'єктивних критеріях. Надійним джерелом інформації для прийняття кадрових рішень є результати рейтингового оцінювання та анонімного анкетування «Викладач очима здобувачів вищої освіти», достовірність яких верифікується відділом моніторингу та забезпечення якості освіти. ЗВО системно, а не формально, залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків. Зокрема, фахівці ВГФ «СПМК-516 ЛТД» безпосередньо забезпечують викладання фахових обов'язкових дисциплін («Основи електропостачання», «Електричні мережі»), а представники низки інших профільних підприємств проводять гостьові лекції. Для стимулювання викладацької майстерності функціонує дієва інституційна система професійного розвитку та матеріального заохочення (преміювання за публікаційну активність, надбавки гаранту ОП), що підтверджується наказами ректора та звітами відділу моніторингу якості освіти. Кадрове забезпечення освітньої програми повною мірою дозволяє досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного відбору, оцінювання професіоналізму та стимулювання науково-педагогічних працівників є прозорими, інституціоналізованими та послідовно застосовуються на практиці. Залучення фахівців-практиків безпосередньо до викладання фахових дисциплін сприяє високому рівню практикоорієнтованості навчання. Рівень відповідності Критерію 6 - В. Позитивні практики за критерієм 1. Пряма інтеграція результатів рейтингового оцінювання та анонімного студентського опитування («Викладач очима здобувачів вищої освіти») в кадрові рішення ЗВО. Надійність цих даних гарантується відділом моніторингу та забезпечення якості освіти, а результати безпосередньо впливають на матеріальне стимулювання (преміювання) та визначають тривалість укладання трудових контрактів із викладачами (від 1 року у разі низьких показників до довгострокових угод за умови високих рейтингів). 2. Дієвий механізм кадрового реагування на зауваження зовнішнього оцінювання: оперативна ротація науково-педагогічних працівників (зокрема, заміна викладачів на дисциплінах «Альтернативні джерела енергії» та «Гідравліка») задля забезпечення повної відповідності їхньої публікаційної активності та наукового доробку профілю освітніх компонентів згідно з вимогами Ліцензійних умов.

Недоліки

Фактичний стан кадрового забезпечення освітньої програми, прозорість процедур конкурсного відбору, рівень залучення зовнішніх стейкхолдерів до аудиторних занять та функціонування системи професійного розвитку науково-педагогічних працівників повністю відповідають вимогам чинного законодавства та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Недоліки, що не є суттєвими: Недоліків, що не є суттєвими, експертною групою за цим критерієм також не встановлено. Університет продемонстрував дієвість механізмів внутрішнього забезпечення якості у реагуванні на кадрові виклики. Зокрема, під час інтерв'ю з гарантом освітньої програми було підтверджено, що зауваження експертної групи з попередньої акредитації щодо невідповідності публікаційної активності окремого викладача профілю закріпленої дисципліни («Альтернативні джерела енергії») було оперативно усунуто шляхом відповідної кадрової заміни. На момент поточної експертизи всі викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, підтвердили свою спроможність і кваліфікацію забезпечити відповідні освітні компоненти.

Рекомендації

1. З метою поглиблення залучення експертів галузі та роботодавців до реалізації освітнього процесу, запровадити до початку наступного періоду атестації здобувачів вищої освіти практику їхнього безпосереднього включення до складу екзаменаційних комісій із захисту кваліфікаційних робіт. Додатково рекомендується до початку 2025-2026 навчального року формалізувати механізм спільного формування тематики кваліфікаційних робіт на основі реальних прикладних виробничих задач, ініційованих ключовими стейкхолдерами (зокрема ПП «ПЛМЗ», ВГФ «СПМК-516 ЛТД» тощо). 2. Для сприяння професійному розвитку викладачів та подолання ідентифікованої закладом слабкої сторони щодо недостатньої міжнародної інтеграції, розробити та затвердити до кінця 2025 року цільовий план заходів із залучення науково-педагогічних працівників випускової кафедри до програм міжнародної академічної мобільності та закордонних стажувань (у тому числі з використанням дистанційного формату). Це дозволить системно імплементувати передовий європейський досвід у сфері електроенергетики у зміст навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують

досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

1. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення Під час інтерв'ю з адміністрацією [Зустріч 9], для реалізації ОП протягом 2024–2025 рр. було придбано та введено в експлуатацію: спеціалізоване обладнання: випробувальний високовольтний апарат АВ-50/70 (вартість 85 000 грн), генератор сигналів RIGOL DG812, стабілізатори напруги релейного типу [Зустріч 9; огляд МТБ]; альтернативна енергетика: інвертори Must PV18-3024 VPM, акумулятори Vega, портативні сонячні станції Sanlarix [Зустріч 1]; програмне забезпечення: ліцензійні пакети AutoCAD 24 (125 активних користувачів), Electude LMS (25 ліцензій), а також вільнопоширюване ПЗ Qucs-S Simulator та Electronics Workbench [Зустріч 3]. Внесок стейкхолдерів: партнерами (ПП «ПЛМЗ», ТОВ «КМІТГРУП») передано вакуумні вимикачі, цифрові осцилографи OWON SDS1102 та SMART-лічильники [Зустріч 6; огляд МТБ, <https://surl.li/eohaec>] Навчально-методичне забезпечення включає стандартизовані комплекси, що містять РП, силабуси та методичні вказівки, які повністю цифровізовані та розміщені на платформі LMS Moodle [Зустріч 3, ВСО, с. 17]. 2. Ефективність забезпечення для досягнення результатів навчання На основі аналізу експертної групи (ЕГ) встановлено, що наявне забезпечення дозволяє досягти цілей ОП та програмних результатів навчання (ПРН). Симуляція процесів: Використання Electude LMS та Qucs-S забезпечує досягнення ПРН 18 (навичок роботи з прикладним ПЗ) [<https://surl.li/hjzsvc>, <https://surl.li/rxzror>, <https://surl.li/zmsglk>]. Актуалізація змісту: Викладачі оновлюють методичне забезпечення на основі наукових здобутків. Зокрема, доц. Я. Бичков інтегрував у курс «Електроніка» результати власних досліджень систем керування нагрівальними елементами [Зустріч 1]. Практична підготовка: Оновлення лабораторної бази за рекомендаціями роботодавців (наприклад, введення ПРН 21 щодо енергоефективності в АПК) підтверджує відповідність матеріалів вимогам ринку [Зустріч 6, <https://surl.li/uxeibe>]. 3. Моніторинг задоволеності здобувачів та реакція ЗВО В університеті впроваджена цифрова система збору зворотного зв'язку через АСУ ПДАУ [<https://surl.li/nztwuy>]. Процедура: Двічі на рік проводиться анонімне анкетування «Викладач очима здобувачів» та оцінювання ресурсів ОП [Зустріч 8]. За результатами 2024 року середній бал задоволеності викладачами ОП 141 склав понад 40 балів із 50 можливих [Зустріч 8]. Реакція на результати: Узагальнені звіти Відділу моніторингу стають підставою для управлінських рішень. Приклад 1: За запитом гаранта та результатами внутрішньої експертизи було профінансовано модернізацію лабораторії техніки високих напруг [Зустріч 2, 9]. Приклад 2: Студентське самоврядування ініціювало встановлення сушильних машин у гуртожитках, що було реалізовано за кошти спецфонду [Зустріч 5, <https://surl.li/vfpfoy>].

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

1. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ», університет гарантує наявність ресурсів для реалізації освітніх програм на достатньому рівні [<https://surl.li/cqjrbi>, с. 12]. Фізична інфраструктура: здобувачі та викладачі мають доступ до 4 навчальних корпусів, 28 комп'ютерних класів, спеціалізованих лабораторій (зокрема лабораторії ВДЕ, Web-технологій), бібліотеки та спортивного комплексу [огляд МТБ]. Усі об'єкти зосереджені на єдиній території, що спрощує логістику [огляд МТБ]. Цифрове середовище: функціонує підсистема управління освітнім процесом на базі АСУ ПДАУ, що об'єднує функції «віртуального університету» [<https://surl.li/gummsu>, с. 6]. Здобувачі мають персоналізований доступ через «Кабінет студента» до розкладу, залікових книжок та вибору дисциплін [Зустріч 4]. Інформаційні ресурси: університет забезпечує доступ до мережі Інтернет через понад 50 точок Free Wi-Fi у корпусах та гуртожитках. Викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science [огляд МТБ]. LMS Moodle: використовується як основна платформа для розміщення навчально-методичних матеріалів (силабусів, лекцій, завдань) з усіх освітніх компонентів [<https://surl.li/effkbt>, с. 3]. Інформування здобувачів здійснюється системно: на перших заняттях з дисциплін, під час кураторських годин та через офіційний сайт. Під час інтерв'ю студенти підтвердили вільний доступ до лабораторій у позааудиторний час за погодженням із кафедрою [Зустріч 4]. 2. Функціонування інституційного репозитарію В університеті створено та активно використовується Інституційний репозитарій (<https://surl.li/izuwbf>), діяльність якого регламентується відповідним Положенням [<https://surl.li/coezjq>, с. 2]. Академічна доброчесність: усі тексти перед завантаженням проходять обов'язкову перевірку на плагіат системою StrikePlagiarism [<https://surl.li/coezjq>, с. 5; Зустріч 9]. Таким чином, ЗВО забезпечує учасників освітнього процесу необхідними ресурсами та підтримує розвинену систему електронного архівування інтелектуальних здобутків.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

1. У ПДАУ запроваджено системний моніторинг потреб здобувачів через цифрову платформу АСУ ПДАУ та офіційний сайт [<https://surl.li/nztwuy>]. Механізм: Опитування проводяться щосеместрово (наприклад, «Викладач очима здобувачів», «Рівень задоволеності ОП»). Результати автоматично опрацьовуються, обговорюються на Радах з якості та враховуються при щорічному перегляді ОП [<https://surl.li/cc/jzfvtw>, Зустріч 8]. Приклади врахування: За результатами зворотного зв'язку було змінено структуру ОП, зокрема ОК «Електричні машини і апарати» розділено на дві окремі дисципліни для глибшого вивчення. Механізм відмови: У разі неможливості виконання пропозиції (наприклад, запит О. Горбаня щодо зменшення годин самостійної роботи) ЗВО надає аргументоване роз'яснення через робочу групу ОП, посилаючись на нормативні вимоги навчального плану [Зустріч 4; Зустріч 1]. 2. Безпека

учасників освітнього процесу забезпечується через поєднання інфраструктурних заходів та нормативного регулювання: Фізична безпека: На території університету функціонує 5 укриттів загальною місткістю 4390 осіб, що відповідає вимогам ДСНС [огляд МТБ]. Укриття обладнані Wi-Fi, системами вентиляції, запасами води та використовуються як аудиторний фонд для безперервності навчання під час тривоги [Зустріч 2]. Інструктажі: Перед початком лабораторних робіт та при поселенні в гуртожитки проводяться обов'язкові інструктажі з БЖД, охорони праці та пожежної безпеки, що фіксуються в журналах [Зустріч 9; огляд МТБ, <https://surl.li/rwvuyk>]. Медична підтримка: У гуртожитку №1 діє медпункт, де медична сестра надає першу домедичну допомогу [огляд МТБ]. 3. Найчастішими проблемами ментального стану здобувачів є тривожність, пов'язана з військовими діями, відчуття самотності (особливо у мешканців гуртожитків), стрес через академічне навантаження та адаптаційні труднощі внутрішньо переміщених осіб [Зустріч 9]. Психологічна служба проводить групові тренінги з толерантності, асертивності та розвитку копінг-стратегій для першокурсників [Зустріч 9, <https://surl.li/ueoxgr>]. Реалізується проєкт «Діти та війна: навчання технік зцілення» [Зустріч 9]. Функціонує кімната психологічного розвантаження та інститут Омбудсмена учасників освітнього процесу (О. Помаз) для вирішення конфліктних ситуацій [<https://surl.li/vrtsdn>; Зустріч 5]. Оцінка ефективності: Результати опитувань засвідчують високий рівень задоволеності здобувачів освітнім середовищем та службами підтримки. Студенти демонструють обізнаність щодо каналів звернення (корпоративна пошта, «Скринька довіри») [Зустріч 4]. Ефективність підтверджується також швидким реагуванням на запити студентського самоврядування (наприклад, облаштування побутових зон у гуртожитках за кошти університету) [Зустріч 5].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

1,2 Комунікація зі здобувачами має багаторівневий характер і здійснюється через такі інструменти: цифрові платформи: АСУ ПДАУ (електронні кабінети), LMS Moodle, корпоративна пошта Google Workspace, офіційний сайт та сторінка програми у Facebook, Telegram-боти кампусу та чати академічних груп [<https://surl.li/ubvkoq>, Зустріч 4, 7, 8, 10]. Згідно з позицією ЗВО, комунікація є ефективною, що підтверджується результатами анонімних опитувань («Викладач очима здобувачів», «Рівень задоволеності ОП»). У 2024 році середній бал задоволеності викладанням на ОП склав понад 40 балів із 50 можливих [Зустріч 2]. Студенти під час інтерв'ю підтвердили оперативність отримання інформації про розклад та критерії оцінювання [Зустріч 4, 10]. 3. Основним недоліком, визнаним у ВСО (с. 21, 22), є низький рівень міжнародної академічної мобільності здобувачів. Активізація дистанційної (віртуальної) мобільності. Посилення моніторингу кар'єрного шляху випускників для адаптації ПРН до вимог ринку. 4. Університет забезпечує комплексну підтримку здобувачів: Освітня та консультативна: індивідуальні консультації НПП, допомога кураторів, відкриті лекції [Зустріч 4, 9, 10, <https://surl.li/gqxwvd>]; психологічна та правова: Психологічна служба (керівник І. Плаксієнко) та інститут Омбудсмена (О. Помаз) [<https://surl.li/bfbhde>; <https://surl.li/datlwl>], реалізується Стратегія розвитку інклюзивного середовища до 2030 р. [ВСО]. Приміщення обладнані пандусами, кнопками виклику та тактильними смугами. Передбачена можливість проведення занять виключно на перших поверхах [Зустріч 7 огляд МТБ]. 5,6 . Достатність підтримки при дистанційному навчанні забезпечується через LMS Moodle та сервіси Google Meet, інтегровані з корпоративними календарями. Технічний супровід здійснює ННЦ IKOT [Зустріч 9]. Здобувачі мають доступ до електронної бібліотеки та репозитарію 24/7 [Зустріч 9, <https://surl.li/xschhn>]. Підтримка ВПО: у гуртожитках ПДАУ створено хаб, де мешкає понад 400 переміщених осіб [Зустріч 7 огляд МТБ]. Професійний розвиток: безкоштовні курси з фермерства та агродронів за підтримки Червоного Хреста для пільгових категорій [ВСО, Зустріч 7 огляд МТБ]. Побутові умови: за ініціативи студентського самоврядування встановлено сушильні машини в гуртожитках та облаштовано зони відпочинку [Зустріч 4, 5, <https://surl.li/qkldaf>]. Матеріальне стимулювання: виплата додаткових балів та преміювання за наукові досягнення [Зустріч 2, 3].

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами у ПДАУ в межах освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» здійснюється через комплексне нормативне регулювання, розбудову безбар'єрної інфраструктури та адаптацію освітніх компонентів. Діяльність ЗВО у сфері інклюзії регламентується «Стратегією розвитку інклюзивного освітнього середовища до 2030 р.», «Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг» [<https://surl.li/cdbqdv>, <https://surl.li/uzpewk>] та «Положенням про організацію освітнього процесу» [<https://surl.li/cgysee>]. Згідно з цими документами, Університет гарантує рівний доступ до освіти без дискримінації та застосування особистісно-орієнтованих методів навчання. Для створення інклюзивного простору ЗВО впровадив такі заходи: навчальні корпуси обладнані пандусами, кнопками виклику чергового та жовтими тактильними смугами. У п'ятому корпусі встановлено спеціалізований ліфт-підйомник для маломобільних груп; за потреби навчальні заняття для груп, де є особи з інвалідністю, проводяться виключно на перших поверхах будівель, що мають розширені дверні прорізи [Зустріч 7 огляд МТБ].

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

1. У ПДАУ сформовано розгалужену нормативно-правову базу, що регламентує поведінку учасників освітнього процесу та алгоритми розв'язання конфліктів. Основними документами є: «Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ» [<https://surl.li/bngckt>], яке визначає сфери врегулювання: запобігання корупції, конфлікти у навчальному процесі, протидія дискримінації, утискам та сексуальним домаганням; «Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) у ПДАУ» [<https://surl.li/ahhfjk>], що встановлює технології реагування та склад комісії із розгляду відповідних фактів; «План заходів щодо запобігання та протидії корупції на 2026 рік» [<https://surl.li/zlxfzk>] та діяльність Уповноваженої особи з антикорупційної діяльності (Д. Шестеріков), що передбачає системний контроль та перевірку внутрішніх наказів на наявність корупційних ризиків [Зустріч 8]. Кодекс академічної доброчесності та Кодекс про етику викладача та здобувача. Можливість послідовного застосування цих процедур забезпечується через інституційну підтримку Омбудсмена (О. Помаз) [<https://surl.lu/zacs1b>] та Психологічної служби. 2. Випади застосування процедур на ОП Згідно з ВСО та свідченнями посадових осіб під час акредитаційного візиту: за період реалізації ОП 141 звернень до Омбудсмена щодо порушення прав, дискримінації або сексуальних домагань безпосередньо від здобувачів цієї програми не надходило [Зустріч 9]; фактів корупційних правопорушень або повідомлень про них у межах ОП не зафіксовано [Зустріч 8]; опитування здобувачів в АСУ ПДАУ щодо об'єктивності оцінювання не виявили порушень прав студентів екзаменаторами [Зустріч 4]. Типові конфлікти в університеті зазвичай мають міжособистісний характер і стосуються проживання в гуртожитках (побутові суперечки), які вирішуються шляхом медіації або переселення за участю Студентської ради [Зустріч 9]. 3. Органи студентського самоврядування (Студентський Сенат та Студентська рада факультету) є активними партнерами у забезпеченні якості освіти та захисту прав здобувачів [Зустріч 5]. Участь у колегіальних органах: представники студентства входять до складу Вченої ради ПДАУ та факультету, Рад з якості та Комісії з етики та управління конфліктами. Голова Сенату Ю. Даровська брала участь у розробці «Положення про організацію освітнього процесу» (2025 р.), [Зустріч 5]. Самоврядування спільно з Відділом моніторингу організує анонімні опитування щодо якості викладання та комфортності освітнього середовища [Зустріч 8]. Студентська рада факультету діє як «місток» між здобувачами та адміністрацією, приймаючи заявки (зокрема через Telegram-бот кампусу) щодо покращення побутових умов або вирішення спорів [Зустріч 5].

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Документальна база та фізичний стан інфраструктури підтверджують спроможність ЗВО забезпечити якісний освітній процес. Наявні ресурси (5 корпусів, 28 комп'ютерних класів) та спеціалізовані лабораторії відповідають потребам підготовки бакалаврів за спеціальністю 141. Позитивні практики за критерієм: Багатофункціональність укриттів: П'ять найпростіших укриттів університету загальною місткістю 4390 осіб [огляд МТБ] інтегровані в освітній процес. Вони облаштовані як аудиторний фонд із доступом до Wi-Fi, системами вентиляції та комп'ютерною технікою, що дозволяє не переривати навчання під час повітряних тривог [Зустріч 2; огляд МТБ]. Спеціалізоване технічне оснащення: Для фахових дисциплін придбано та введено в експлуатацію сучасне обладнання: високовольтний випробувальний апарат АВ-50/70, цифровий осцилограф OWON SDS1102, SMART-лічильники та обладнання для відновлюваної енергетики (інвертори, сонячні станції Sanlarix). Екосистема цифрової підтримки: Використання АСУ ПДАУ для управління траєкторією (вибір дисциплін, електронні журнали) та LMS Moodle для розміщення повних комплексів навчально-методичного забезпечення забезпечує прозорість та доступність ресурсів 24/7 [Зустріч 4]. Розвинена система психосоціального супроводу: Діяльність Психологічної служби та інституту Омбудсмена забезпечує реагування на конфлікти та підтримку ментального здоров'я, зокрема для категорій ВПО та ветеранів [Зустріч 9, <https://surl.li/lvfuaaj>].

Недоліки

Суттєвих недоліків, що негативно впливають на якість ОП або порушують норми законодавства, не виявлено. Встановлено, що на ОП станом на момент акредитації не навчаються особи з ООП, що обмежує можливість оцінити практичну дієвість індивідуальних планів супроводу саме для цієї програми, хоча загальна готовність інфраструктури (пандуси, підйомники, тактильні смуги) підтверджена [Зустріч 5].

Рекомендації

Удосконалення зворотного зв'язку: Запровадити цільове щорічне анкетування здобувачів щодо задоволеності станом та актуальністю саме вузькоспеціалізованого лабораторного обладнання ОП 141 для оперативного планування закупівель [Зустріч 8]. Розвиток безбар'єрності: Продовжити облаштування елементів універсального дизайну в історичних будівлях університету, де архітектурні особливості наразі дозволяють лише часткову доступність (наприклад, розширення мережі ліфтів-підйомників) [огляд МТБ; Зустріч 5]. Інформаційна безпека:

Регулярно оновлювати інструкції для учасників освітнього процесу щодо дій при використанні хмарних сервісів в умовах дистанційного навчання для мінімізації ризиків витоку даних [Зустріч 8].

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

1. Процеси розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ПДАУ регламентовані такими основними локальними актами: «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» [<https://surl.li/xlgrpm>]; «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» [<https://surl.li/pfspwv>]; «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм I–III рівнів вищої освіти в ПДАУ» [<https://surl.li/yngbxh>]. Цикл перегляду ОП є щорічним [<https://surl.li/yngbxh>, с. 16]. Процедура передбачає: ініціювання -> розробку проекту робочою групою -> схвалення кафедрою та Радою з якості спеціальності -> оприлюднення на сайті для громадського обговорення (тривалістю 1 місяць) -> аналіз пропозицій стейкхолдерів (5 робочих днів) -> схвалення вченими радами факультету та університету -> затвердження наказом ректора [<https://surl.li/yngbxh>, с. 13; <https://surl.li/xlgrpm>, с. 16]. 2. Управління якістю ОП здійснюється на академічному та адміністративному рівнях [<https://surl.li/yngbxh>, с. 15]: Гарант ОП (А. Семенов): координує робочу групу, відповідає за підготовку Відомостей про самооцінювання (ВСО) та підготовку до акредитації [<https://surl.li/yngbxh>, с. 20; Зустріч з Гарантом]. Робоча група: включає НПП, здобувачів (наприклад, О. Супрович) та роботодавців (Ю. Клешня). Здійснює безпосереднє наповнення ОП та врахування пропозицій [<https://surl.li/yngbxh>, с. 7]. Відділ моніторингу та забезпечення якості освіти (кер. І. Лавріненко): організовує анонімні опитування («Викладач очима здобувачів», «Рівень задоволеності ОП»), проводить внутрішню експертизу ОП та координує виконання постакредитаційних заходів [<https://surl.li/atjevz>, с. 4-6; <https://surl.li/nsaerj>, с. 4]. 3. Протягом 2022–2025 рр. ОП зазнала суттєвих змін, зумовлених зворотним зв'язком [ВСО, с. 19]: Введення ПРН 21 (енергоефективність в АПК): за пропозицією роботодавця С. Губерніцького для посилення регіонального аспекту підготовки [Зустріч з Гарантом]. Розподіл ОК «Електричні машини і апарати»: за результатами опитування студентів дисципліну розділено на дві окремі для кращого опанування складного матеріалу [Зустріч 10]. Корекція матриць відповідності: згідно з наказом ректора №173 (постакредитаційний план), виправлено невідповідності ПРН для ОК «Технічна механіка» та «Фізика» за зауваженнями ГЕР [Зустріч з Гарантом]. Оновлення змісту тем: інтегровано результати стажувань НПП на ПП «Лубнимаш» у фахові курси (наприклад, теми щодо вакуумних вимикачів) [Зустріч з Гарантом]. 4. Згідно з та інтерв'ю, основними труднощами є: Низька міжнародна мобільність: зумовлена воєнним станом та недостатнім рівнем володіння іноземними мовами серед здобувачів [Зустріч 9]. Бюрократизація дуальної освіти: складність узгодження великого пакету документів із приватними підприємствами-партнерами [Зустріч 2]. Активність здобувачів: складність забезпечення неформальної, глибокої участі студентів у регулярних опитуваннях [Зустріч з Гарантом].

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

1. Пропозиції здобувачів щодо перегляду ОП збираються через три основні канали: Участь у робочих групах: Здобувачі є офіційними членами груп із розроблення та оновлення ОП (наприклад, О. Супрович, В. Ярошенко, О. Горбань) [Зустріч з Гарантом]. Система анонімного анкетування: Здійснюється через модуль «Кабінет студента» в АСУ ПДАУ [<https://surl.li/nelgyq>]. Громадське обговорення: Проекти ОП оприлюднюються на сайті університету на один місяць для отримання зауважень через Google-форми [<https://surl.li/vejzsm>]. Приклади врахування: За ініціативою О. Супровича посилено практико-орієнтованість шляхом залучення фахівців до викладання окремих тем [Зустріч з Гарантом]. Пропозиція О. Горбаня щодо зменшення годин самостійної роботи була аргументовано відхилена робочою групою через невідповідність нормам навчального плану [Зустріч з Гарантом]. 2. Здобувачі залучені до внутрішньої системи забезпечення якості (ВЗЯ) на таких рівнях: В. Ярошенко - ініціював відвідування профільних підприємств; Р. Кузнецов — запропонував посилити практико-орієнтованість програми; О. Супрович - надав пропозицію щодо залучення фахівців-практиків до викладання окремих тем; О. Горбань — пропонував змінити співвідношення годин самостійної та аудиторної роботи; голови студентського Сенату брали безпосередню участь у розробленні нормативних документів, таких як «Положення про організацію освітнього процесу» та Методичні рекомендації щодо розроблення силабусів. [<https://surl.li/cc/rqygv>, Зустріч 4, 5]. Здобувачі підписують декларації про дотримання Кодексу академічної доброчесності через АСУ ПДАУ та залучаються до заходів «Тижня академічної доброчесності» [<https://surl.li/vhyggj>]. 3. Органи студентського самоврядування (ОСС) діють незалежно від адміністрації та мають гарантоване фінансування у розмірі 0,5% власних надходжень ЗВО [Зустріч 5]. Побутові умови: За запитом студентів адміністрація встановила сушильні машини у гуртожитках та забезпечила покриття

Wi-Fi в укриттях [Зустріч 5]. Психологічна підтримка: ОСС співпрацює з Психологічною службою щодо проведення арттерапій та тренінгів із подолання тривожності під час блекаутів [Зустріч 5]. ОСС делегує представників до апеляційних комісій (хоча за даною ОП випадків оскарження не зафіксовано) [Зустріч 5]. 4. Координацію здійснює Відділ моніторингу та забезпечення якості освіти [https://surl.li/cmuaavm]. Опитування проводяться анонімно в АСУ ПДАУ до початку екзаменаційної сесії. Використовуються анкети «Викладач очима здобувачів» та «Якість ОП» [https://surl.li/vpubca]. Результати аналізуються Відділом моніторингу, надсилаються викладачам особисто та обговорюються на Радах з якості [https://surl.li/vpubca]. Результати опитувань є обов'язковим критерієм під час конкурсного відбору та подовження контрактів із НПП [Зустріч 2]. На основі фідбеку студентів дисципліну «Електричні машини і апарати» було розділено на два окремі компоненти для покращення сприйняття матеріалу [Зустріч з Гарантом].

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

1. Згідно з ВСО, ЗВО співпрацює з ключовими підприємствами електроенергетичного та агропромислового сектору Полтавського регіону. До основних партнерів належать: ПП «Полтавський ливарно-механічний завод» (ПЛМЗ), ВГФ «СПМК-516 ЛТД», ПП «Лубнимаш», ПрАТ «МХП», ТОВ «КМІТГРУП» та АТ «Полтаваобленерго» [Зустріч з Гарантом]. Вибір зазначених суб'єктів обґрунтований фокусом ОП на підготовку фахівців для агропромислового комплексу (АПК) та інтеграцією зі Стратегією розвитку Полтавської області до 2027 року, яка акцентує на енергоефективності підприємств. Під час зустрічі 6 було підтверджено, що ці підприємства є основними базами практик та потенційними місцями працевлаштування, що забезпечує логічний зв'язок між навчанням і потребами ринку праці [Зустріч з Гарантом]. 2. Залучення роботодавців реалізується через кілька інструментів: Участь у робочій групі: представники підприємств (С. Губерніцький, Л. Дунай) входять до складу групи з розроблення та перегляду ОП [Зустріч 6]. Рецензування: проекти ОП щороку проходять зовнішню експертизу. Зокрема, рецензії надали Б. Цицак (ПЛМЗ), С. Губерніцький (КМІТГРУП), С. Дуванський (ТОВ «НВП «Континент») та О. Бурма (ПП «Лубнимаш») [Зустріч з Гарантом], <https://surl.li/ifrvkg>. Рада роботодавців: на факультеті функціонує орган, що забезпечує постійний діалог та обговорення змін до змісту дисциплін [Зустріч з Гарантом, <https://surl.li/ifrvkg>]. 3. Роботодавці наголошують на необхідності посилення практичної складової та адаптації знань до умов сучасного виробництва. Серед пріоритетних напрямів: Впровадження відновлюваних джерел енергії та технологій енергозбереження [ВСО, Зустріч з Гарантом]. Розуміння архітектури систем автоматизації та розроблення надійних систем контролю для аграрного сектору. Вміння працювати зі спеціалізованим обладнанням (мікроконтролери Arduino, високовольтні вимикачі сучасних типів) [Зустріч з Гарантом, <https://surl.li/hbzbzf>]. 4. Університет демонструє системне реагування на рекомендації роботодавців (Feedback Loop) [Зустріч з Гарантом, Зустріч 2]. Конкретні приклади врахування пропозицій: Оновлення результатів навчання: за ініціативи С. Губерніцького (КМІТГРУП) введено ПРН 21 та відповідну фахову компетентність щодо розроблення та підтримки сучасних технологій в обладнанні АПК [<https://surl.li/eqrazw>]. Коригування змісту компонентів: за пропозицією Ю. Клешні (ПЛМЗ) назву ОК 26 змінено на «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження», що точніше відображає виробничі потреби. Матеріально-технічне оновлення: стейкхолдери (СПМК-516, КМІТГРУП) надали матеріальну допомогу у вигляді обладнання (інвертори, осцилографи, автоматичні вимикачі) для модернізації лабораторій кафедри [Зустріч з Гарантом, Зустріч 6]. Дуальна освіта: реалізуються елементи дуальної форми навчання для здобувачів (кейс І. Леміша) у співпраці з профільними підприємствами [https://surl.li/eqrazw].

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

1. Збирання даних здійснюється за наступними напрямками: Інституційний рівень: З 2001 року функціонує «Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників», який здійснює системний збір інформації через анкетування випускників та аналіз запитів роботодавців. Опитування: Проводиться регулярне онлайн-анкетування «Побудова кар'єри» та «Якість надання освітніх послуг» [Зустріч 8; <https://surl.li/herqex>]. Кафедральний рівень: Моніторинг здійснюється через пряму комунікацію науково-педагогічних працівників (кураторів, керівників кваліфікаційних робіт) із випускниками [Зустріч 8]. Асоціація випускників: Використовується як інструмент підтримки неформального зв'язку та верифікації даних про професійний розвиток. 2. Випускники залучаються до роботи проектних груп та процедур внутрішнього забезпечення якості як партнери. Участь у робочих групах: Випускники (зокрема ті, що продовжують навчання в магістратурі) надають пропозиції щодо змісту ОП. Наприклад, випускник Олександр Супрович ініціював посилення практичної складової шляхом залучення фахівців-практиків до викладання окремих тем у межах ОК «Основи електропостачання» та «Електричні мережі» [Зустріч з гарантом, Зустріч 10]. Пропозиції випускників фіксуються в «Узагальненні пропозицій та зауважень стейкхолдерів», обговорюються на Раді з якості спеціальності та враховуються під час щорічного оновлення ОП [https://surl.li/bormim]. 3. Для випускників ОП 141 характерні наступні траєкторії: Професійна діяльність: Працевлаштування на підприємствах енергетичного комплексу та АПК регіону (АТ «Полтаваобленерго», ПрАТ «МХП», ПП «ПЛМЗ», СПМК-516) на посадах інженерів-енергетиків, диспетчерів та технічних фахівців [Зустріч 8]. Вертикальна мобільність: Продовження навчання на другому (магістерському) рівні [Зустріч 10]. Підприємництво: Створення власних сервісних компаній в енергетичній сфері [Зустріч 10]. Інформація про траєкторії безпосередньо впливає на перегляд ОП через посилення акцентів на енергоефективність, цифровізацію та альтернативні джерела енергії (введення ПРН 21), що відповідає актуальним потребам ринку праці в умовах післявоєнної відбудови енергетики [Зустріч з гарантом].

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

1. Процедури моніторингу в ПДАУ регламентуються такими основними локальними актами: «Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ» [<https://surl.li/lfdkfu>]; «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» [<https://surl.li/yninyu>]; «Порядок проведення та організація опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів у ПДАУ» [<https://surl.li/yiqprjx>]; «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ» [<https://surl.li/yrctpn>]. Згідно з документацією [<https://surl.li/lfdkfu>, стор. 4-5], моніторинг не є формальною процедурою, а являє собою цілеспрямовану систему неперервного спостереження, що базується на принципах системності, прозорості та об'єктивності. Загальне управління процесом здійснює перший проректор, а координацію — відділ моніторингу та забезпечення якості освіти (ВМЗЯО) [<https://surl.li/lfdkfu>, стор. 5]. Реалізація моніторингу ОПП передбачає: Щорічне анкетування здобувачів («Викладач очима студентів», «Дисципліна очима студентів»), роботодавців та випускників [<https://surl.li/yiqprjx>, стор. 5-6; Зустріч 8]. Відстрочений контроль знань здобувачів із обов'язкових дисциплін [<https://surl.li/vvdooug>, стор. 3]. Громадське обговорення проєктів ОП на офіційному сайті Університету протягом місяця [<https://surl.li/yrctpn>, стор. 13]. Аналіз професійної активності науково-педагогічних працівників (НПП) через систему рейтингування [<https://surl.li/mcllia>, стор. 4]. 2. Під час реалізації ОПП у 2021–2025 роках були отримані такі результати моніторингу та впроваджені відповідні заходи: Оновлення змісту та структури ОПП: За пропозицією роботодавця С. Губерніцького (ТОВ «КМІТГРУП») до програми введено новий програмний результат навчання (ПРН 21) та відповідну фахову компетентність щодо розробки енергоефективних технологій в АПК [Зустріч 1]. За рекомендацією Ю. Клешні (ПП «ПЛМЗ») змінено назву ОК 26 на «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження». Модернізація матеріально-технічної бази (МТБ): За результатами внутрішнього самооцінювання та запитами гаранта ОП А. Семенова у 2024 році було закуплено генератор сигналів, два стабілізатори напруги та новий високовольтний апарат для лабораторних досліджень [Зустріч 9]. Робота зі здобувачами: Пропозиція студента О. Горбаня щодо зменшення годин самостійної роботи була розглянута робочою групою та аргументовано відхилена через невідповідність нормативним вимогам навчального плану, про що студента було поінформовано на засіданні [Зустріч 4]. Постакредитаційний моніторинг: На виконання наказу ректора №173 від 26.05.2025 за результатами попередньої акредитації було скориговано матриці ПРН для дисциплін «Технічна механіка» та «Фізика» [Зустріч 1].

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

1. У ПДАУ впроваджено процедуру внутрішнього постакредитаційного моніторингу. За результатами попередньої акредитації ОП, що завершилася рішенням про умовну (відкладену) акредитацію, університетом було видано наказ ректора від 26.05.2025 № 173, яким затверджено План постакредитаційних заходів. Згідно з поясненнями гаранта ОП [Зустріч з Гарантом], зауваження були враховані таким чином: Кадрове забезпечення (Критерій 6): Було проведено ротацию викладацького складу. Зокрема, викладача О. Брикуна, чия публікаційна активність не відповідала профілю освітнього компонента (ОК) «Альтернативні джерела енергії», замінено на фахівця з відповідним науковим доробком [Зустріч 8]. Також замінено викладача з ОК «Гідравліка» для забезпечення відповідності вимогам п. 38 Ліцензійних умов [Зустріч 8]. Методичне забезпечення та матриці ПРН: Скориговано матриці забезпечення програмних результатів навчання для ОК «Технічна механіка» (ПРН 1), «Фізика» та «Вища математика» (ПРН 5) [Зустріч 8]. Нормативна база: Розроблено та введено в дію Положення про наукові гуртки (№ 31) та Положення про репозитарій (№ 32), відсутність яких було відзначено як недолік під час попередньої експертизи [Зустріч 8]. Практична підготовка: Базу практик розширено на 60% за рахунок залучення нових підприємств агропромислового сектору та Обленерго [Зустріч 8]. 2. Університет демонструє практику «горизонтального навчання», переносячи досвід акредитацій інших програм на ОП 141. Приклади реагування на інституційні недоліки, зафіксовані у звітах експертних груп НАЗЯВО за 2023–2025 рр.: Цифровізація опитувань: Систематизовано збір зворотного зв'язку через анонімні онлайн-анкетування в системі АСУ ПДАУ та на офіційному сайті [Зустріч 5]. Визнання результатів: Посилено інформування здобувачів щодо процедур визнання неформальної/інформальної освіти. Відповідні посилання на онлайн-курси (EdEra, Prometheus, ГО «Екодія») тепер інтегровані в політику кожного силабусу [Зустріч 5]. Залучення стейкхолдерів: До робочих груп із перегляду ОП на постійній основі залучаються представники роботодавців (наприклад, С. Губерніцький, Ю. Клешня) та здобувачі вищої освіти (О. Горбань, О. Супрович) [Зустріч 6].

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

1. Основними практиками, що забезпечують залученість членів спільноти до процесів якості, є: Система регулярних опитувань: анкетування здобувачів («Викладач очима здобувачів», «Якість надання освітніх послуг»), НПП та роботодавців. Процес автоматизовано через АСУ ПДАУ, що гарантує анонімність та оперативність обробки даних [Зустріч 8, <https://surl.li/dksdbo>]. Діяльність проєктних груп: залучення здобувачів та роботодавців до складу груп із

розроблення та оновлення освітніх програм (ОП). Наприклад, за пропозиціями студентів О. Супровича та О. Горбаня було внесено зміни щодо практико-орієнтованості ОП [Зустріч 4]. Рейтингування НПП: оцінювання професійної активності викладачів, де результати опитування студентів становлять вагомий частку загального бала (шкала до 50 балів), що впливає на кадрові рішення та матеріальне стимулювання [Зустріч 2, <https://surl.li/bjgrwi>]. 2. Змістовне залучення відбувається на таких етапах: Проектування: моніторинг потреб ринку праці та галузевого контексту за участі академічної спільноти та зовнішніх стейкхолдерів [<https://surl.li/eugswm>, с. 10]. Громадське обговорення: проекти ОП оприлюднюються на сайті ЗВО не менше ніж за місяць до затвердження для отримання зауважень через Google-форми [Зустріч 8, <https://surl.li/hahzog>]. Моніторинг та перегляд: щорічний аналіз актуальності змісту ОП на засіданнях кафедр та рад з якості на основі результатів навчання та фідбеку стейкхолдерів [<https://surl.li/mpjkzl>]. 3. Відповідно до п'ятирівневої структури СВЗЯВО: Відділ моніторингу та забезпечення якості освіти (ВМЗЯО): здійснює загальну координацію, розробку моніторингового інструментарію та супровід акредитаційних процедур [<https://surl.li/mnrldku>]. Рада з якості вищої освіти (університетська та спеціальності): колегіальні дорадчі органи, що аналізують результати моніторингу та ухвалюють рішення про оновлення ОП [Зустріч 1; <https://surl.li/rbzrif>]. Випускова кафедра: відповідає за безпосередню реалізацію ОП, актуалізацію силабусів та впровадження наукових досягнень у навчання [Зустріч 3]. Студентське самоврядування (Студентський сенат): бере участь у розробці локальних актів та моніторингу дотримання прав здобувачів [Зустріч 5]. Такий розподіл повноважень обґрунтований необхідністю децентралізації управління якістю (принцип автономії) та забезпеченням «петлі якості» (feedback loop), де результати контролю на кожному рівні трансформуються в управлінські рішення для вдосконалення освітньої діяльності [<https://surl.li/rbzrif>].

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ПДАУ встановлено чіткий порядок розроблення, моніторингу та перегляду ОП, що регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» та «Методичними рекомендаціями з розроблення ОП». Освітньо-професійна програма (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (спеціальність 141) була розроблена у 2021 році; її щорічне оновлення зафіксовано у період 2022–2025 рр. Аналіз документів підтверджує реальне функціонування «петлі якості» (Feedback Loop): зміни до структури ОП вносяться на основі пропозицій стейкхолдерів. Зокрема, за ініціативи роботодавця С. Губерницького (ТОВ «КМІТГРУП») до програми було додано ПРН 21 та відповідну фахову компетентність, що відображають регіональну специфіку підготовки фахівців для агропромислового сектору [<https://surl.li/wbnaur>, <https://surl.li/uugxrd>, Зустріч 6]. За пропозицією академічної спільноти (Ю. Басова) обов'язковий освітній компонент «Електричні машини і апарати» було розділено на дві окремі дисципліни для глибшого опанування матеріалу [<https://surl.li/wbnaur>, зустріч 10]. Здобувачі вищої освіти залучені до процедур забезпечення якості через представництво у робочих групах (О. Супрович, В. Тарахкало) та регулярні анонімні опитування в АСУ ПДАУ щодо якості викладання та змісту ОП [Зустріч 5, 8]. ЗВО демонструє вчасне реагування на результати зовнішнього забезпечення якості: виконання постакредитаційних заходів за ОП здійснювалося відповідно до наказу ректора від 26.05.2025 № 173 [<https://surl.li/wbnaur>, зустріч 10]. Висновок щодо відповідності критерію Система внутрішнього забезпечення якості ОП є дієвою, прозорою та базується на широкому залученні стейкхолдерів. Процедури моніторингу та перегляду програми здійснюються послідовно. Позитивні практики за критерієм: Активне залучення роботодавців до проектування результатів навчання, що забезпечує високу відповідність ОП вимогам регіонального ринку праці. Практика «горизонтального навчання» – системне врахування університетом рекомендацій НАЗЯВО, наданих за результатами акредитацій інших програм інженерно-технологічного факультету.

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено. Як несуттєвий недолік зафіксовано недостатню формалізацію процедур інформування стейкхолдерів про причини неврахування (відхилення) їхніх пропозицій під час громадських обговорень ОП.

Рекомендації

Удосконалити процедуру оприлюднення результатів громадського обговорення ОП, забезпечивши публічне надання аргументованих роз'яснень щодо кожної неврахованої пропозиції стейкхолдерів. Посилити механізм відстеження кар'єрної траєкторії перших випускників ОП для оцінки ефективності впроваджених у 2024–2025 рр. змін у переліку компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

1. У ПДАУ права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються комплексом нормативних документів, що базуються на законодавстві України та внутрішніх актах ЗВО. Основними документами є: Статут ПДАУ (нова редакція від 2022 р.), що визначає загальні засади діяльності, права та обов'язки науково-педагогічних працівників (НПП) та здобувачів [<https://surl.li/mtqzwx>]; Положення про організацію освітнього процесу (редакція 2025 р.), яке деталізує академічні права здобувачів, зокрема на індивідуальну освітню траєкторію та мобільність [<https://surl.li/cqjxna>]; Кодекс академічної доброчесності та Кодекс про етику викладача та здобувача ПДАУ, що встановлюють етичні норми та правила поведінки [<https://surl.lu/zaqipo>, <https://surl.li/fmnsnq>]; Колективний договір та Правила внутрішнього трудового розпорядку, що регулюють трудові відносини та дисципліну [<https://surl.lu/grxuhq>, <https://surl.lt/lagfzv>]. 2. Аналіз документів свідчить про їх логічну структуру та детальне викладення положень. Зокрема, у «Правилах поведінки здобувачів вищої освіти» чітко розмежовано заборонені дії та права студентів, включаючи право на захист від насильства та участь у самоврядуванні [<https://surl.li/dljocu>]. У процесі інтерв'ювання під час акредитаційного візиту здобувачі 1–4 курсів та випускники підтвердили, що інформація про систему нарахування балів, дедлайни та форми контролю доводиться до них на перших заняттях та є зрозумілою [Зустріч 4; Зустріч 10]. Водночас експертами під час «Зустрічі 9» було зауважено представникам юридичного відділу на необхідність дотримання інструкцій з діловодства при оприлюдненні політик на сайті, оскільки деякі документи на Google-диску не мали належних реквізитів (підписів, печаток), що може впливати на сприйняття їх офіційного статусу [Зустріч 9]. 3. Доступність нормативної бази забезпечується декількома способами: Офіційний вебсайт: Усі основні положення розміщені у відкритому доступі в розділах «Публічна інформація» та «Положення про освітню діяльність» [<https://surl.li/zpxzjd>; <https://surl.lu/swjeqz>]. АСУ ПДАУ (Електронний кабінет): Здобувачі мають персоналізований доступ до розкладу, електронного журналу оцінок, залікової книжки та силабусів через автоматизовану систему управління [Зустріч 4]. Інституційна підтримка: Функціонує інститут омбудсмена учасників освітнього процесу, завданням якого є роз'яснення прав та розгляд скарг [<https://surl.li/jgplac>]. Ознайомлення: НПП зобов'язані ознайомлювати студентів із силабусами та політиками дисциплін на початку кожного семестру, що підтверджено під час зустрічей з учасниками освітнього процесу [Зустріч 3; Зустріч 4]. Паперові примірники всіх локальних актів зберігаються в юридичному відділі університету для безперешкодного ознайомлення.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

1. Згідно з поясненнями адміністративного персоналу, заклад використовує декілька паралельних інструментів: Оприлюднення проєктів ОП: Проєкти ОП та змін до них розміщуються на офіційному вебсайті ПДАУ у вкладці «Освіта - Проєкти ОП для обговорення» не пізніше ніж за місяць до їх затвердження [Зустріч 8]. Цифрові канали зворотного зв'язку: Для збору зауважень використовується Google-форма, посилання на яку розміщено поруч із проєктом ОП. Також функціонує корпоративна електронна пошта відділу моніторингу та забезпечення якості освіти (vyo@pdau.edu.ua) [Зустріч 8]. Анкетування: В університеті діє система регулярних опитувань («Викладач очима здобувачів», «Якість освітньої програми» тощо), що проводяться через особисті кабінети в системі АСУ ПДАУ або Google-форми [Зустріч 4, 8, 10]. Безпосередня участь у робочих групах: Стейкхолдери (роботодавці та здобувачі) включені до складу робочих груп із розроблення та перегляду ОП, що дозволяє вносити пропозиції під час засідань [Зустріч 6]. 2. Процес опрацювання має чітку послідовність, визначену внутрішніми регламентами [<https://surl.li/lheupt>]: Збір та систематизація: Після завершення місячного терміну обговорення відділ моніторингу акумулює всі пропозиції з Google-форм та пошти і передає їх гарантам ОП та завідувачам випускових кафедр [Зустріч 8]. Робоча група ОП упродовж 5 робочих днів аналізує отримані пропозиції. Кожна ініціатива оцінюється на предмет відповідності Стандарту вищої освіти та Стратегії ЗВО [<https://surl.li/lheupt>]. Результати розгляду фіксуються у «Зведеній таблиці пропозицій стейкхолдерів», де зазначається зміст пропозиції та примітка про її врахування або причини відхилення [<https://surl.li/lheupt>, <https://surl.li/devpkn>]. Оновлений проєкт ОП послідовно розглядається на засіданні кафедри, схвалюється Радою з якості вищої освіти спеціальності, Вченою радою факультету та затверджується Вченою радою університету [<https://surl.li/uprnid>]. Результати обговорення та оновлені програми оприлюднюються на сайті. У разі відхилення пропозицій причини роз'яснюються на засіданнях робочих груп (наприклад, відхилення пропозиції О. Горбаня щодо годин самостійної роботи через нормативні обмеження навчального плану) [Зустріч 4].

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної

освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

1. За результатами опитування здобувачів та аналізу експертів, системних труднощів із пошуком інформації на офіційному вебсайті ПДАУ (<http://www.pdau.edu.ua>) не виявлено. Здобувачі 1–4 курсів під час інтерв'ю зазначили, що інформація на вкладці «Вступ» є вичерпною та зрозумілою [Зустріч 4]. Експертна група відзначає високий рівень публічності: на сайті доступні не лише ОП та навчальні плани, а й силабуси всіх дисциплін та результати щорічного рейтингування НПП. Випускники також підтвердили оперативність пошуку матеріалів у системі Moodle та через сайт бібліотеки [Зустріч 10]. 2. Можливість швидкого зворотного зв'язку передбачена через кілька каналів. На головній сторінці сайту наявні розділи «Скринька довіри» та «Зворотній зв'язок» [<https://www.pdau.edu.ua>]. Технічну підтримку сайту здійснює відділ маркетингу [Зустріч 8]. Здобувачі додатково використовують Telegram-бот для комунікації з кампусом та подання господарських заявок [Зустріч 5]. Під час огляду МТБ було продемонстровано роботу АСУ ПДАУ, де в особистих кабінетах студентів та викладачів передбачено функціонал для оперативного розв'язання навчальних питань [огляд МТБ]. 3. У ЗВО діють регламентовані процедури оновлення контенту. Відповідно до «Методичних рекомендацій з розроблення ОП», затверджені програми мають бути оприлюднені на сайті не пізніше 15 робочих днів після введення їх у дію [<https://surl.li/dsjqag>]. Відповідальність за актуальність інформації покладена на деканів факультетів та завідувачів кафедр спільно з підрозділом організації виховної та іміджевої діяльності [<https://surl.li/efizrv>]. Робочі програми та силабуси підлягають щорічному перегляду та затвердженню до початку навчального року [<https://surl.li/vsmbar>]. 4. Інформація про ОП є детальною та загалом достовірною. Вона містить цілі, ПРН, компоненти програми та вимоги до вступників. Дані про придатність до працевлаштування відповідають Класифікатору професій ДК 003:2010 [<https://surl.li/bowqgc>]. Проте під час акредитаційної експертизи було виявлено, що окремі документи (політики університету, звіт ректора) оприлюднені через Google-диск без візуалізації підписів та печаток, що було предметом обговорення з юридичним відділом ЗВО щодо відповідності інструкції з діловодства [Зустріч 9]. Адміністрація запевнила, що оригінали документів зберігаються в юридичному відділі, а на сайті здійснюється їх технічна модерація [Зустріч 9]. Дані про статус акредитації ОП (планована у 2025 році) відображені коректно [<https://surl.li/bowqgc>].

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз офіційного вебсайту Полтавського державного аграрного університету та результати інтерв'ювання фокус-груп підтверджують високий рівень прозорості та публічності освітньої діяльності за спеціальністю 141. Права та обов'язки учасників освітнього процесу чітко регламентовані внутрішніми нормативними актами, зокрема Статутом, Кодексом академічної доброчесності та Положенням про організацію освітнього процесу. Експертна група (ЕГ) констатує не лише декларативну наявність цих правил, але й їх фактичне дотримання: під час зустрічей здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність щодо вимог освітньої програми, критеріїв оцінювання та алгоритмів вирішення конфліктних ситуацій, що своєчасно доводяться до них викладачами та через автоматизовану систему управління (АСУ ПДАУ). Процедура громадського обговорення освітньої програми (ОП) реалізується закладом системно. Проекти ОП оприлюднюються у відповідному розділі сайту не пізніше ніж за місяць до їх затвердження. ЕГ верифікувала наявність відкритого публічного архіву проектів за 2022–2025 роки та зведених таблиць пропозицій стейкхолдерів. Практична дієвість інструментів отримання зауважень (онлайн-форм) підтверджується задокументованими змінами в ОП, які були ініційовані зовнішніми стейкхолдерами саме через електронні канали комунікації. Інформація про ОП, що оприлюднена на вебсайті, є точною, достовірною та достатньою для інформування суспільства. У відкритому доступі розміщено ОП у повному обсязі, навчальні плани, а також силабуси та робочі програми обов'язкових і вибіркових дисциплін. Водночас, під час аналізу інформаційного ресурсу ЕГ виявила часткову невідповідність формату оприлюднення окремих локальних документів (інституційних політик, звітів ректора) вимогам інструкції з діловодства. Заклад вищої освіти забезпечує відкритий доступ до інформації про освітню програму, процедури і правила, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Механізми громадського обговорення проектів ОП функціонують дієво та підтверджені документально. Інформаційне середовище є прозорим, а виявлений технічний недолік в оформленні електронних копій документів не ускладнює суттєво доступ до інформації. Рівень відповідності Критерію 9 - В. Позитивні практики за критерієм: 1. Системність оприлюднення проектів освітньої програми та ведення відкритого публічного архіву попередніх редакцій ОП (за період з 2022 по 2025 роки) разом із відповідними зведеними таблицями отриманих і врахованих пропозицій стейкхолдерів, що сприяє інституційній пам'яті та прозорості змін.

Недоліки

Невідповідність окремих оприлюднених документів інструкції з діловодства в частині наявності реквізитів затвердження (підписів, печаток) на електронних копіях, розміщених у відкритому доступі.

Рекомендації

З метою дотримання вимог внутрішньої інструкції з діловодства, рекомендується до початку 2026-2027 навчального року забезпечити наявність візуалізованих реквізитів затвердження (підписів, печаток) або кваліфікованих електронних підписів на всіх електронних копіях офіційних документів, оприлюднених на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx</i>	CR3M7emq/8q4XUvbIeZY3a7w7ZnJh1JG2fGjhPsK6rs=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Павленко Володимир Миколайович

Члени експертної групи

Сьомка Олександр Олександрович

Єрій Андрій Вікторович